No 2271 Zaterdag 6 October 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Algemeen Belang.

I

Er zullen weinig uitdrukkingen gevonden worden die zoo dikwijls totaal verkeerd gebruikt worden als „algemeen belang." Te pas en te onpas beroept men zich erop; alles tracht men ermede goed te praten.

Het algemeen belang eischt b.v. dat de overheid zich niet met particuliere zaken en bedrijven bemoeit, maar eveneens dat zij maatregelen neemt ter bescherming van oud-gevestigde ondernemingen.

Het algemeen belang verlangt dat het bestuur rekening houdt met de wenschen van de bevolkingsmeerderheid, maar ook dat aan minderheden wordt toegestaan afwijkende opinies in practijk te brengen.

Het algemeen belang eischt dat de gezondheid van de bevolking wordt beschermd, maar even goed dat aan bioscopen en andere instellingen van „vermaak" volledige vrijheid wordt gelaten mits hiervan geen misbruik wordt gemaakt.

De een stelt het voor alsof het belang van de groote firma's noodzakelijk overeenkomt met het algemeen belang. De ander beweert dat hooge detailprijzen of lage bedrijfsbelastingen het ideale middel ter bevordering van datzelfde algemeene belang zijn.

Werkelijk: — „algemeen belang is geschikt om alles te verdedigen en om alles af te keuren, om alles te vorderen en om alles te weigeren. Ieder meent dat zijn particulier materieel belang identiek is met het algemeen welzijn. Het lijkt ons daarom nuttig eens duidelijk vast te stellen wat dit begrip: het algemeen, gemeenschappelijk belang of welzijn, het gemeen-goede, dan eigenlijk wel inhoudt.

Op de eerste plaats kan worden opgemerkt dat de zorg van het algemeen belang tegenwoordig vrijwel uitsluitend van de staatsoverheid wordt verwacht — alsof de staat een lichaam is dat buiten en los van de individuen (de burgers) bestaat.

Dat is dus alsof de leden van een tooneelclub het acteeren aan het bestuur zouden overlaten en meenen aan hun verplichtingen als lid te hebben voldaan met het toekijken, critiseeren en het betalen van de contributie (belasting), terwijl het toch wel iedereen duidelijk is dat de leden van een gemeenschap — van de staatsgemeenschap evengoed — hebben samen te werken ter bereiking van het gemeenschapsdoel, onder leiding en gezag van het bestuur.

Is derhalve het algemeen belang werkelijk het hoofddoel van de staatsgemeenschap, dan moet iedere burger volgens zijn kracht en begaafdheden medewerken om dat doel te bereiken. En dan *mag* die medewerking niet worden geweigerd of opgezegd — door geen enkel bedrijf. De grondslag van iedere samenleving zou erdoor worden ondermijnd — *is* er trouwens voor een groot deel reeds door ondermijnd.

Afgezien van de vraag naar de wijze waarop de staten zijn gevormd, is het immers wel duidelijk dat de staat er is voor de burgers — evenals gezegd wordt dat de gouvernementsambtenaren er zijn voor het publiek — maar omgekeerd moeten de burgers ook het hunne bijdragen (niet alleen financieel) tot bereiking van het staatsdoel. In dien zin kan men dan ook zeggen dat de burgers er zijn voor de staat. De primaire waarheid is echter dat de staat er is door en ten behoeve van de burgers.

Platenburg drukt dit als volgt uit:

„Voor zoover de mensch deel uitmaakt van die gemeenschap, welke door de Staat wordt omsloten in zooverre is de staat *doel* voor hem: in zooverre hij echter een zelfstandig en redelijk wezen is met eigen bestaan en eigen doel, in de staat *middel* om dat bestaan en dat doel te eerbiedigen en te behartigen."

Ten slotte komt de vraag naar het staatsdoel, naar de taak van het bestuur dus weer neer op het aardsche doel van den mensch: Wat willen we bereiken, waarvoor leven we? Dat is trouwens de eerste vraag van onze catechismus. „Waartoe zijn wij op de aarde."

Nu zal niemand verwachten dat we hier de verschillende bestuursvormen afleiden, die uit de verschillende antwoorden op deze vraag, zouden moeten voortvloeien. St. Thomas verduidelijkte dit op de volgende manier:

„Bestond het doel van den enkeling er van de menigte in lichamelijk welzijn, dan was de medicus als zoodanig geroepen tot bestuursman, bestond het in bezit van stoffelijke goederen, dan was de econoom vorst; bestond het in het kennen der waarheid, dan had de geleerde de bestuurstaak."

Wij kunnen echter geen van deze doeleinden aanvaarden — zelfs het bezit van stoffelijke goederen en rijkdommen niet. —

De catechismus geeft als antwoord op de vraag naar het aardsche doel van de mensch: God te kennen en te dienen. En daarom — voor dat doel — zijn zoowel lichamelijke als geestelijke goederen noodzakelijk. (levensonderhoud en beschaving — beide in de ruimste zin opgevat.

Daar de natuur alleen niet voldoende biedt en ook de mensch alleen — als individu — niet in staat is om door arbeid in deze behoeften te voorzien, is de mensch op samenleving aangewezen.

Het doel van deze samenleving moet derhalve ook gelegen zijn in die behoeftenvoorziening, in het verschaffen van die zaken, die noodzakelijk zijn om goed te leven. Maar de samenleving is niet het eenigste middel, waarover de mensch beschikt; de natuurschatten en individueele arbeid zijn de andere middelen. Samenleving is dus één middel — en wel een aanvullend middel, in zooverre de individueele krachten en de natuur onvoldoende zijn.

Het doel van de samenleving in staatsverband moet hier dus ook onder **vallen. — en is dus ook een *aanvullend* middel in dien zin. Hieruit volgt** reeds dat de staat slechts dáár een taak kan hebben te vervullen waar het particulier initiatief te kort schiet of over onvoldoende middelen beschikt.

In een volgend artikel zullen wij nader bepalen wat de staatstaak dan wél omvat. Voorloopig hebben wij vastgesteld dat die taak een aanvullend karakter moet hebben en verder haar eigen gebied moet vinden in de voorziening van den mensch met alles wat noodig is om goed te leven.

JODENDOM, CHRISTENDOM, GERMANENDOM.

Onder deze titel is een boekje verschenen, dat enkele preeken bevat van Kardinaal Faulhaber, die in de laatste jaren een wereldvermaardheid heeft verworven door zijn strijd voor recht en godsdienst.

Algemeen bekend is de rassenstrijd in Duitschland en de daarmee gepaard gaande godsdienststrijd, de verheffing van het oude Germaansche heidendom en de ontkenning van de schoonheid en hoogheid in de Joodsche en Christelijke Godsdienst.

Tegenover de geweldige overmacht van die modernste heidenen staat als een sterke schutse van de eeuwige waarheden en waarden de onbevreesde Kardinaal Faulhaber, die op even onverschrokken als meesterlijke en treffende wijze de zedelijke hoogheid der Christelijke gedachte verkondigd.

De inhoud van deze Adventspreeken betreft „het Oude Testament en zijn vervulling in het Christendom" waarbij hij onderscheid maakt tusschen het volk van Israël voor den dood van Christus en na den dood van Christus, tusschen de H. Schriften van het Oude Testament en de Talmudboeken van het na christelijk Jodendom, tusschen hetgeen voorbijgaande waarde had en hetgeen van eeuwige waarde zijn zou.

Tegenover de kleingeestige aanranding van de oud testamentische Schoonheid en zedelijke en godsdienstige waardigheid door vulgaire politieke drijvers stelt kardinaal Faulhaber de stelling: „Het is een cultuurhistorisch feit: Bij geen ander volk van de vóór christelijke oudheid wordt zulk een groot aantal geestelijke hoogstaande mannen gevonden als bij het oud-bijbelsche volk; bij geen ander volk vindt men zulk een reeks geschriften, waarin zoo duidelijk, zoo beslist, zoo samenhangend de grondwaarheden van het godsdienstig leven worden voorgesteld als in het oude Testament."

Bij de ontwikkeling van deze gedachte komt hij tot de betrekking van het oude Jodendom en het Christendom, doordat in het Evangelie van het Nieuwe Testament de Godsgedachte van het Oude Verbond vervolmaakt is en vervuld. Daarom laat hij een ernstige vermaning hooren om de H. Schrift van het O. T. in eere te houden, maar de H. Schriften van het N. T. nemen de eerste eereplaals in.

Na de overtuigende verdediging van de godsdienstige waarden van het Oude Testament en haar vervulling in het Christendom volgt de verdediging van de zedelijke waarde van het Oude Testament en zijn waardeering in het Evangelie.

De opperste regel van het zedelijk handelen is de Wil Gods, die in de tien geboden van Sinaï op de kortste en toch oneindig diepe wijze in formule is gebracht. Hoe wordt hier en in de Wijsheidboeken de eeredienst van God naar voren gebracht; uiterlijke boosheid veroordeeld maar ook de innerlijke gesteldheid aan Gods wil ondergeschikt gemaakt; hoe wordt het dagelijksche leven in de zedelijke orde geplaatst, die gewone „fatsoen- en leefregels; die hoogere wijsheid telkens weer verkondigd zooals eerbied voor ouders, ouderdom en de vrouw. Het boek der Spreuken (XXXI 10—31) is een eeuwige biechtspiegel voor de vrouw: toewijding aan het gezin, vreugde in de arbeid en het huishouden, zachtheid tegenover dienstboden en armen, geestesbeschaving en vroomheid. Evenzoo is het Boek Job (XXXI) een eeuwige biechtspiegel voor mannen te noemen: zedelijke zelfbeheersching en echtelijke trouw, eerlijkheid in handel en wandel, eerbied voor de rechten der dienstboden en arbeiders, medelijden met de armen.

Klaarder dan uit droge paragrafen straalt het licht van oud-bijbelsche **zedelijkheid uit de levende beelden van zedelijke grootheid in den persoon van** den Aartsvader Jozef, die zijn graf wil hebben in het land, waar volgens Gods belofte eenmaal de Verlosser zal komen; in den persoon van Mozes, die zijn leven wil offeren voor zijn volk in het gebed: „Heer, een van beide, vergeef hun deze zonde of schrap mij uit uw levensboek; in den persoon van Job, de man met zijn ontzettende zielestrijd.

Het is zeker waar, dat de werkelijkheid des levens, zooals bij alle godsdiensten en rassen, bij het ideaal der zedenwetten ten achter is gebleven, maar op meesterlijke wijze weerlegt Kardinaal Faulhaber de lasterlijke verwijten der Duitsche schijnheilige heidenen.

Vervolgens behandelt hij de sociale waarden van het Oude Testament, een geschenk van den Geest der gerechtigheid en liefde en zoo een aanvangschool van de sociale orde. In klare taal en tot in onderdeelen gefundamenteerd wordt hier gesproken over de volgende sociale problemen: Over het oud-bijbelsche armenrecht; privaatrecht; recht van den arbeider; rechtspleging; economieleer en economische orde; de godsdienstige onderbouw der sociale orde.

In zijn vierde preek handelt Kardinaal Faulhaber over de „hoeksteen tusschen Jodendom en Christendom", waarbij Christus wordt genoemd de vervulling en de omega van het Oude Verbond en de alpha van het Nieuwe Verbond, waarbij de hoofdgedachten van de eerste van de preeken hun aanvulling en volmaaktheid krijgen in de Christusfiguur en de door Hem gestichte kerk.

Zoo kan de spreker in zijn laatste stof over „Christendom en Germanendom" de verwaande goddeloozen in Duitschland, die het Oude Testament het Oude Jodendom en daarom Christus en Christendom vervloeken en verketteren en als afgedaan beschouwen, tegemoet treden met de text: „Jesus Christus is dezelfde gisteren, heden en in eeuwigheid." (Hebr. XIII 8) Hier lezen wij een heftig maar aangrijpend pleidooi, van hetgeen het Christendom gedaan heeft om Duitschland uit het laag bij de grondsche Germanendom te verlossen; en het klinkt als een profetie: Een afval van het Christendom, een terugval in het heidendom zou voor het Duitsche volk een begin van het einde zijn.

Dit boekje van Kardinaal Faulhaber heeft in korten tijd de wereld veroverd door zijn klaarheid van opzet en uitwerking, door de overtuiging en schitterende documentatie, doordat het Jodenvraagstuk actueel en een wereldvraagstuk is, en ook omdat hij het woord en de pen opgenomen heeft voor vervolgden in de hoogst denkbare vrijmoedigheid tegenover de meest hautaine dwang-autocraten, die eenieder het mes op de keel zetten, die niet denkt, schrijft en spreekt als zij.

Werkelijk, dit is een edel, actueel en nuttig boek.

SOCIALE HOEK.

De gevolgen van de economische machtsconcentratie, die ondanks Rerum Novarum heeft plaats gevonden en die volgens Q. A. het karakteristieke kenmerk vormt van de hedendaagsche volkshuishouderij, worden thans door de Paus als volgt aangegeven:

„Deze concentratie van macht en kapitaal heeft drie soorten conflicten doen ontstaan.

Vooreerst gaat de strijd om de economische overheersching."

Hiermede wordt gewezen op de strijd tusschen de economische machthebbers onderling. Voorbeelden hiervan liggen zeker nog in ieders geheugen. De groote gevechten, waarover de kranten nu en dan iets melden, zooals b.v. in de automobielindustrie (Ford General Motors) of in de gloeilampenindustrie (Philipe-Oxan) zijn hierbij reeds grootendeels als finales te beschouwen. De voorafgaande schermutselingen tusschen groote maatschappijen en concurreerende kleine ondernemingen komen heden ten dage waarschijnlijk niet meer zoo veelvuldig voor; de kleintjes zijn niet meer zoo spoedig gevaarlijk voor de groote. Als voorbeelden van de daarbij vertoonde kleinkunst noemen wij slechts een paar namen: Philips, Pope, Jurgens, Brongers en Bos.

Theoretisch zou men deze schermutselingen nog kunnen rechtvaardigen door erop te wijzen dat groote ondernemingen beter en goedkooper produceeren en derhalve meer geschikt zijn om in de behoeften van de bevolking te voorzien. De methoden echter die werden toegepast, zijn zoo herhaaldelijk in strijd gebleken met het publieke billijkheids- en rechtvaardigheidsgevoel, dat er wel een zeer eenzijdig gevormd oordeel noodig is om die middelen te verdedigen met het te bereiken doel.

Als een groote fabriek pogingen doet om den directeur of den bedrijfsleider van een concurreerende kleine firma om te koopen — als de kleine firma systematisch en zonder ophouden in patent-processen wordt gewikkeld, die telkens blijken niet noodig te zijn geweest — als er beneden kostprijs wordt verkocht met het uitgesproken doel de kleine concurrent eronder te brengen — dan kan men toch moeilijk van geoorloofde middelen spreken, ook al wordt geen enkele bepaling van het strafrecht overtreden. Het doel heiligt de middelen *niet!*

Over dat doel zou trouwens ook nog het een ander kunnen worden opgemerkt. In openbare vergaderingen en interviews mag hoog worden opgegeven van de nobele bedoelingen van de groot-ondernemingen — en het is allerminst ons plan te ontkennen dat er *leiders* van groot-bedrijven bestaan, die werkelijk zéér goede bedoelingen hebben — de ondernemingen *zelf* hebben in het algemeen geen ander doel dan winst te maken. Dat ook nog een maatschappelijk doel bewust wordt nagestreefd, is in veel gevallen een misleidende voorstelling, niet in overeenstemming met de werkelijke feiten. Het *behoorde* wel zoo te zijn, maar het *is* niet altijd zoo.

En enkele goede leiders kunnen daarin geen verandering brengen: zij zijn dikwijls gedwongen rekening te houden met de eischen die door de andere, concurreerende bedrijven aan de onderneming worden gesteld.

„Ten tweede wordt er hevig gevochten om de opperheerschappij in den Staat, teneinde zijn invloed en macht bij den economischen strijd te kunnen misbruiken."

De hier bedoelde strijd wordt nog minder openlijk gestreden dan die tusschen de ondernemingen onderling. Slechts in sporadische gevallen bemerkt de buitenwereld eenige vage teekenen. Hoe vaak hebben we in de wereldpers gelezen, hoe allerlei middelen worden toegepast: van omkooperij van politie en bestuursambtenaren af, tot ontslag van inheemsche arbeiders toe. Voor crediet-bemiddeling worden bijzondere eischen gesteld, fabrieken worden geheel of gedeeltelijk gesloten. Er wordt gedreigd met verplaatsing van verkoopkantoren of fabrieken naar andere landen. Voor verkiezingen worden sommen ter beschikking gesteld — onder zéér bepaalde voorwaarden.

Wij willen niet beweren dat dergelijke dingen op Curaçao voorkomen; wij zijn ervan overtuigd dat ons Bestuur iedere poging tot ingrijpen door onbevoegden met kracht zal weten te weerstaan. Toch is het opmerkelijk dat men vroeger ook hier wel eens de meening hoorde verkondigen dat Curaçao bestuurd werd door de olie.

Geen enkel landsbestuur mag zich laten intimideeren door dreigementen van groot-bedrijven en zal zelfs in sommige gevallen bepaalde nadeelen moeten accepteeren om zijn volledige onafhankelijkheid te behouden. Juiste wettelijke regeling van ieders bevoegdheid en groote openbaarheid in alle bestuurszaken (geen onder-onsjes of mondelinge beprekingen onder 4 oogen) kunnen waarborgen zijn voor een onafhankelijke houding en tegelijk preventief werken.

„Ten derde is er strijd tusschen de staten onderling, welke hierin bestaat, dat zij al hun politieke macht en invloed aanwenden om het economisch welzijn van hun eigen burgers te bevorderen en van den anderen kant probeeren door middel van hun economische overheersching der politieke geschillen tusschen de naties te beslissen."

Vreedzame penetratie wordt dit ook wel eens genoemd. Vooral in tropische en sub-tropische landen is deze vorm van economische belangstelling een bekend verschijnsel. En het zijn niet alleen oliebelangen die daarbij een rol spelen; rubber-, suiker- en bankbelangen (om maar enkele te noemen) zijn er evenzeer bij betrokken.

Een doelbewuste wisselwerking tusschen economische en politieke maatregelen kan dan worden waargenomen, — ten behoeve van hen, die de macht uitoefenen zonder verantwoordelijk te zijn.

De individualistische opvattingen, die deze machtconcentratie mogelijk maakten, hebben ten slotte geleid tot een toestand, die door Q.A. als volgt wordt geschetst:

„In plaats van den vrijen handel is de economische oppermacht gekomen. De jacht naar winst is vervangen door een ongebreidelde zucht naar overheersching en heel het economisch leven is verstard tot een mee doogenloos wreed en hard systeem.

Bij dit alles komen nog de groote nadeelen, die uit de vermenging en samensmelting van economische en politieke aangelegenheden zijn voortgevloeid.

Als één der ernstigste nadeelen noemen wij o.a.: het neerhalen der majesteit van het staatsgezag. Dit wordt thans tot een slaaf gemaakt en uitgeleverd aan de hartstochtelijke hebzucht van den mensch.

In ons vorig artikel hebben wij de vraag gesteld of de gevolgen van de machtsconcentratie zoodanig waren dat hieruit zou kunnen blijken dat de economische leiders in het algemeen voldoend sociaal verantwoordelijkheidsgevoel bezitten voor een juiste uitoefening van hun „onbegrensde macht" en hiervoor voldoende waarborgen bestaan.

Met de door Q. A. geschetste toestand voor oogen zullen deze vragen niet anders dan ontkennend beantwoord kunnen worden. Het sociale verantwoordelijkheidsgevoel is ten eenenmale onvoldoende en waarborgen voor een juiste machtsuitoefening zijn niet aanwezig.

Integendeel is het feitelijke machtsgebruik van dien aard geweest dat vitale deelen van het maatschappelijke goed — van de algemeene welvaart — zijn geschaad. Wil men derhalve de zaken bij hun werkelijke naam noemen, dan zal men naar volle waarheid en zonder eenige hartstochtelijke overdrijving moeten spreken — zooals Q. A. doet — van:

„despotische economische overheersching".

Met dit alles is echter nog steeds niet het kapitalistische stelsel als zoodanig veroordeeld. Wat veroordeeld werd, zijn de gevolgen van een verkeerd begrip van de beginselen omtrent kapitaal en arbeid.

Q. A. schrijft dan ook:

„Geheel het tegenwoordige economisch leven steunt vooral op kapitaal en arbeid. Maar dan moeten ook de beginselen omtrent kapitaal en arbeid en beider samenwerking, die uit de rede of de christelijke sociale wijsbegeerte worden afgeleid, theoretisch worden erkend en

practisch worden toegepast."

Deze, uit de rede afgeleide beginselen werden reeds aan de hand van Q. A. behandeld. Op de voorgrond stond het eigendomsrecht met zijn tweevoudig karakter: individueel en maatschappelijk. Maar ook de arbeid bleek een zelfde dubbel karakter te bezitten.

„En beider onderlinge verhouding moet worden geregeld volgens de wetten van de meest strikte rechtvaardigheid, terwijl bij dit alles ook de christelijke naastenliefde haar steun moet verleenen."

Wij hebben gezien hoe door Q. A. de eischen werden afgeleid die aan rechtvaardige verdeeling van de ...uctie moeten worden gesteld. De ...der stelt zijn werkkracht ter be...king en verkrijgt daardoor minstens recht op een gezinsloon — niet alleen voor tijden van gezondheid, maar evenzeer voor de tijden van ziekte en voor den ouden dag.

Q. A. gaat dan verder:

„De vrije concurrentie moet binnen zekere grenzen beperkt worden. De economische machtsoverheersching moet daadwerkelijk aan het staatsgezag onderworpen zijn in alles, waarover de staatstaak zich uitstrekt.

De menschelijke samenleving moet door de openbare instellingen in overeenstemming gebracht worden met de eischen van het algemeen welzijn en de normen der sociale rechtvaardigheid."

Q. A. besluit deze paragraaf over het heerschende economische systeem met de volgende woorden:

„En dan kan het niet anders of dit allerbelangrijkste onderdeel van het sociale leven, nl. het economisch leven, zal weer in goede banen worden geleid."

Vier en dertig Nederlandsche Missie-Bisschoppen.

(*Overgenomen uit de Annalen van het genootschap tot Voortplanting des Geloofs.*)

Toen de dagbladen enkele maanden geleden melding maakten van de bisschopswijding van Z. H. Exc. Mgr. B. Hilhorst voegden zij omtrent alle er bij: Dit is nu de vierde maal, in zes maanden tijds, dat een Nederlandsche Missionaris tot bisschop gewijd werd. En dat is inderdaad zoo. De eerste was: Z. H. Exc. **Mgr. G. Brandsma**, van de St. Joseph's Congregatie van Mill-Hill, geb. te Sneek 24 Juni 1874, priester gewijd te *Mill Hill* op 23 Sept. 1899, die van toen af als missionaris is werkzaam geweest in Afrika, eerst in het Vicariaat van den Boven-Nijl (Britsch Oost Afrika) en vervolgens in Belgisch Congo. In 1925 werd hij benoemd tot 1ste Apostolische Prefect van Kavirondo, dat als missie-gebied was afgescheiden van het Vicariaat van den Boven Nijl. In 1932 werd zijn Prefectuur tot Vicariaat verheven en kreeg toen de naam van *Vicariaat van Kisumu.*

Z. H. Exc. werd bisschop gewijd op 7 Nov. 1933 te Leeuwarden in de kerk van St. Bonifacius door Z. H. Exc. Mgr. J. H. G. Jansen.

2. Z. H. Exc. **Mgr. H. Leven** S.V. D. Ap. Vic. van de Kleine Soenda-eilanden, als opvolger van den op zoo noodlottige wijze omgekomen Mgr. Verstraelen, die kort daarop, op 12 Nov. 1933 in de parochiekerk van St. Petrus' Stoel te Uden de bisschoppelijke consecratie ontving uit de handen van Z. H. Exc. Mgr. A. Diepen, wiens medeconsecratoren waren H. H. Hoogw. Exc. Mgr. Hopmans en Mgr. Lemmens.

3. Op 19 Maart 1934 volgde de consecratie van Z. Hw. Exc. **Mgr. W. Cobben**, van de Priesters van het H. Hart, de nieuw benoemde Apostolisch Vicaris van Finland (opvolger van Z. H. Exc. Mgr. Buckx). Hij werd in het Juvenaat van de Priesters van het H. Hart te Bergen-op-Zoom, tot bisschop gewijd door Zijne Hoogw. Exc. Mgr. P. Hopmans als Consecrator en Mgr. A. Diepen en Mgr. Dr. Lemmens als mede-consecranten.

4. Z. H. Exc. **Mgr. B. Hilhorst**, kort tevoren provinciaal der Congregatie der Paters van den H. Geest, benoemd tot Apostolisch Vicaris van Bagamoyo in Britsch Oost-Afrika, die op 25 April 1934 te Amsterdam de bisschopswijding ontving uit de handen van Z. Hoogw. Exc. Mgr. J. D. J. Aengenent met als mede-consecratoren Mgr. L. Hunsec, generaal Overste der Paters v. d. H. Geest en Zijn Hoogw. Exc. Mgr. A. Diepen.

5. Als vijfde Nederlandsch Missie-Bisschop werd in datzelfde tijdvak *benoemd* Z. H. Exc. Mgr. W. Panis van de Missionarissen van het H. Hart te Tilburg, Apostolisch Prefect van Celebes, wiens prefectuur op 29 Jan. 1934 door de H. Congregatie der Propaganda tot Vicariaat werd verheven. Z. H. Exc. heeft op 24 Juni de bisschopswijding ontvangen in zijn missiegebied uit de handen van Mgr. Aerts.

In het „Missiewerk" (12e jg. blz. 114 — 116) worden genoemd 39 *Nederlandsche Kerkvoogden* in het buitenland werkzaam en op blz. 250 staat vermeld als 40ste Z. H. Exc Mgr. Kierkels, Apost. Delgaat van Britsch-Indië.

Dat zijn echter niet alle *Missie-Bisschoppen.* Er komen toch in die lijst ook voor verschillende Apost. Prefecten, die dus de bisschoppelijke waardigheid nog niet ontvangen hebben.

Thans zijn er in 't geheel **34 Nederlandsche Missie-Bisschoppen** en 11 Apostolisch Prefecten. In dat aantal zijn begrepen alle die ofwel in de Missies werkzaam zijn, of zijn werkzaam geweest (als b. v. Mgr. Dr. J. Smit en Mgr. A. v. Velsen), of daarvoor uitsluitend werkzaam zijn (b.v. Mgr. J. Biermans, thans Superior Generaal der Congregatie van Mill-Hill).

Wij laten hier volgen de namen der *Bisschoppen* in volgorde van het jaar waarin zij de Bisschopswijding ontvingen.

In een volgende aflevering stellen wij ons voor een lijst te geven van de Apostolische Prefecten.

1. Mgr. **Conr. Abels**, van de Congregatie der paters van Scheut, sinds 5 Juli 1897 Apost. Vicaris van *Jehol* (China). Resideert te Jehol.

2. Mgr. **F. Geurts**, Lazarist, sinds 24 Dec. 1899 Apost. Vicaris van *Yungpingfu* (China). Resideert te Yungpingfu.

3. Mgr. **Od. Timmer**, Franciscaan, oud-Apost. Vicaris van *Luanfu* gewijd 20 Juli 1901. Op 72-jarigen leeftijd heeft hij zijn ambt neergelegd en verblijft thans bij de Zusters te *Sinchwang* (China).

4. Mgr. **J. Sweens**, Witte Pater, oud-Apost. Vicaris van *Nyanza*, gewijd 1 Jan. 1910; wegens hoogen leeftijd heeft hij ontslag aangevraagd en verblijft thans te *Rubya* (Afrika).

5. Mgr. **Th. van Roosmalen**, Redemptorist, sinds 23 Aug. 1911 Apost. Vicaris van Suriname. Resideert te *Paramaribo.*

6. Mgr. **J. Biermans**, der St. Joseph-Congregatie van Mill-Hill, gewijd 24 April 1912 als Vic. Apost. van *Boven-Nijl.* Op 4 Aug. 1924 werd hij gekozen als eerste Nederlandsche Generaal Overste der Congregatie van Mill-Hill en verblijft thans te *Mill Hill*, Londen, N. W.

7. Mgr. **D. J. Theelen**, Passionist, gewijd 21 Mei 1915 tot bisschop van Nicopolis, resideert te *Roustchouk* in Bulgarije.

8. Mgr. **Pacificus Bos**, Capucijn, sinds 18 Maart 1918 Apost. Vicaris van *Nederl. Borneo.* Wegens hoogen leeftijd heeft hij ontslag aangevraagd. Resideert te *Pontianak.*

9. Mgr. **H. A. Drossaerts**, Seculier priester, 18 Juli 1918 tot bisschop gewijd en sinds 3 Aug. 1926 Aartbisschop van San Antonio. Resideert te *San Antonio.* (Texas) U. S. A.

10. Mgr. **G. Frederix**, Miss. van Scheut, sinds Maart 1920 Apost. Vicaris van *Ningsia* (China). Sinds 1930 is hij rustend en resideert als oud-Vicaris te *San-Sheng-Kung* (Chansi).

11. Mgr. **J. Aerts**, Miss. v. h. H. Hart, sinds 20 Juli 1920 Apost. Vicaris van *Ned. Nieuw-Guinea.* Resideert te (Toeal) *Langgoer* Kei-eilanden.

12. Mgr. **F. Schraven**, Lazarist, sinds 16 Dec. 1920 Apost. Vicaris van *Chentingfu.* Resideert te Chentingfu (China).

13. Mgr. **Dr. J. Smit**, Seculier priester, 13 Maart 1922 gewijd als Apost. Vicaris van Noorwegen en Spitsbergen, werd 11 April 1928 Consulter van de Congregatie de Propaganda Fide. Resideert Piazza della Sagrestia, *Citta del Vaticano.*

14. Mgr. **A. Smets**, Seculier priester, Aartsbisschop, Apost. Delegaat van Perzië sinds 2 Aug. 1922. In 1934 werd de Zeereerw. Pater P. Franssen van de Congregatie der Lazaristen, aan welke Congregatie de heele missie van Perzië is toevertrouwd, tot algemeen Missie-Overste benoemd. Sindsdien resideert Mgr. Smets te *Jeruzalem.*

15. Mgr. **J. B. Gijlswijk**, Dominicaan, sinds 2 Dec. 1922 Aartsbisschop en Delegaat van Zuid-Afrika. Resideert te *Bloemfontein.*

16. Mgr. **Ger. Vesters**, Miss. v. h. H. Hart. Sinds 15 Febr. 1923 Apost. Vicaris van Rabaul (het oude Apost. Vicariaat van Nieuw Pommeren, dat na den oorlog in het bezit is gekomen van Australië). Resideert te *Rabaul* (het vroegere *Vuna Pope.*)

17. Mgr. **Dr. H. Buckx**, van de Priesters v. h. H. Hart, sinds 25 Mei 1923 Apost. Vicaris. van Finland. Begin 1934 werd door hem om gezondheidsredenen ontslag aangevraagd. Hij verblijft thans als oud-Ap. Vic. in Nederland.

18. Mgr. **E. Terlaak**, Miss. van Scheut, sinds 12 Jan. 1934 Apost. Vicaris van Siwantze. Resideert te *Siwantze* (China).

19. Mgr. **A. van Velsen**, Jesuiet, 26 Jan. 1924 gewijd tot Apost. Vicaris van *Batavia.* Om gezondheidsredenen vroeg hij in 1933 ontslag en verblijft thans als oud-Vicaris in Nederland.

20. Mgr. **F. Spruit**, Franciscaan, sinds 22 Nov. 1927 Apost. Vicaris van Luanfu, als opvolger van Mgr. Timmer. Resideert te *Luanfu* (Shansi) China.

21. Mgr. **C. Jurgens**, Miss. van Scheut, sinds 27 Jan. 1928 Bisschop van Tuguegarao. Resideert te *Tuguegarao* (Luzon) Philippijnen.

22. Mgr. **Eug. Lebouille**, Lazarist, sinds 18 Juli 1928 coadjutor van Mgr. Geurts te *Yungpingfu.* Resideert te Yungpingfu (China).

23. Mgr. **Ant. Oomen**, Witte Pater, sinds 11 April 1929 Apost. Vicaris van Mwanza. Resideert te *Mwanza.* (Tanganyika) Afrika.

24. Mgr. **W. Bouter**, der St. Joseph-Congr. van Mill-Hill, sinds 28 Mei 1929 Bisschop van Nellore. Resideert te *Nellore* (Britsch-Indië).

25. Mgr. **Kierkels**, oud-generaal-Overste van de Congregatie der Passionisten, sinds 26 April 1931 Apost. Delegaat van Britsch-Indië. Resideert te *Bangalore* (Britsch-Indië).

26. Mgr. **I. Verriet**, Dominicaan, sinds 6 Jan. 1931 Apost. Vic. van Curaçao. Resideert te *Willemstad.*

27. Mgr. **Fr. Joosten**, Miss. van Scheut, kort na de benoeming tot Apost. Prefect van Tatungfu als opvolger van Mgr. Hoogers werd de prefectuur tot Vicariaat verheven. Op 28 Aug. 1932 werd Mgr. Joosten tot Apost. Vicaris van Tatungfu (Noord Shansi) gewijd te Sparendaal door wijlen Z. Emin. Kard. van Rossum. Dit is de laatste bisschopwijding die Kard v. Rossum heeft verricht. Resideert te *Tatungfu* China.

28. Mgr. **M. Brans**, Capucijn, van Apost. Prefect den 5den Febr. 1933 verheven tot Apost. Vicaris van Padang. Resideert te *Padang* (Sumatra).

29. Mgr. **H. Paulissen**, van de Afrik. Mission. van Lyon (Cadier en Keer), sinds 11 Febr. 1933 Apost. Vicaris van Kumasi. Resideert te *Kumasi* (Goudkust) W. Afrika.

30. Mgr. **G. Brandsma**, der St. Joseph-Congregatie van Mill Hill, van Apost. Prefect van Kavirondo, welke prefectuur in 1925 werd afgescheiden van het Vicariaat van de Boven - Nijl, werd Mgr Brandsma 7 Nov. 1933 Apost. Vicaris. De vroegere prefectuur kreeg toen den naam van Vicariaat van Kisumi. Resideert te *Kisumi* (Britsch Oost Afrika).

31. Mgr. **H. Leven**, van het Gezelschap van het Goddelijk Woord, sinds 12 Nov. 1933 Apost. Vicaris der *kleine Soenda-eilanden.* Resideert te *Ndona-Endeh* (Timor).

32. Mgr. **W. Cobben**, der Priesters v. h. H. Hart, sinds 19 Maart 1934 Apost. Vicaris van *Finland*, als opvolger van Mgr. Buckx. Resideert te *Helsingfors.*

33. Mgr. **B. Hilhorst**, der Paters v. d. H. Geest, sinds 25 April 1934 Apost. Vicaris van Bagamoyo. Resideert te *Bagamoyo* (Br. Oost Afrika).

34. Mgr. **W. Panis**, Mission. v. h. H. Hart. Van prefectuur tot vicariaat verheven, werd Mgr. Panis als eerste Apost. Vicaris van *Celebes* benoemd en hem op Zondag 24 Juni '34 in zijn residentie te *Menado* de bisschopswijding toegediend.

34 Missie-Bisschoppen in een land van ternauwernood 3 millioen Katholieken. Daar kan Katholiek Nederland zeker groot op gaan!

Zal Duitschland in de komende winter zijn bevolking voeden?

De oogst 1934. — De verzorging der bevolking. — Geen levensmiddelkaarten, geen substituten.

In de buitenlandsche pers worden meldingen verspreid, die zeer veel ongunstigs voorspellen omtrent de Duitsche oogst en de verzorging der bevolking. Er wordt beweerd, dat in de komende winter in Duitschland weer levensmiddelkaarten zouden ingevoerd, zooals gedurende den oorlog, dat de bevolking vervangstoffen voor lief zou moeten nemen, vooral omdat er voor den invoer geen deviezen ter beschikking zouden staan. Daar het hier om een verbruiker van 60 millioen zielen gaat, is het van groot belang vast te stellen, hoe de zaken werkelijk staan. Van Ministerialdirektor Dr. Moritz in het Rijksministerie voor Voeding en Landbouw is nu een verklaring omtrent het Duitsche voedings-vraagstuk verschenen, waarin verschillende punten worden toegelicht.

Dr. Moritz stelt vast, dat de opbrengst van de oogst 1934 niet een record is zooals verleden jaar, maar met de gemiddelde oogsten van 1924 — 1934 moet vergeleken worden, om de juiste waarde geschat te worden. Volgens deze schatting heeft Duitschland voor broodkoren — rogge, tarwe en spelt — een gemiddelde oogst van totaal 11,54 millioen ton eigen gemiddeld 11,40 millioen ton in de laatste tien jaar. Helzelfde geldt voor gerust (3,04 millioen ton tegen 2,93 millioen ton). De haver—oogst zal onder een middelmatige oogst blijven; betrouwbare schattingen zijn voorloopig echter nog niet mogelijk. De regeering is er wel van onderricht, hoe groot het verbruik aan meel, vleesch en zuivelproducten voor de verzorging der bevolking is; vooral het verbruik aan meel is een hoeveelheid koren van 8,7 millioen ton koren noodig (tegenover een oogst van 11,54 millioen ton, waar de groote koren—reserven van het Rijk in nog komen). Dientengevolge zijn reeds in de eerste en tweede week van Juli, zoowel volgens de wet als ook organisatorisch en commercieel de hoeveelheden koren verzekerd, welke voor de vervaardiging van meel vereischt zijn. Het broodkoren, dat door den landbouw gemakkelijk kan worden afgeleverd, zal, tezamen met de reserven, waarover het Rijk in eigen bewaarplaatsen en bij de molens beschikt, voldoende zijn, om de broodverzorging der bevolking voor het heele jaar der koren-economie te waarborgen en tevens nog hoeveelheden koren in het economische jaar 1935/36 te nemen. Aan vee en dus aan vleesch heeft Duitschland zulke groote voorraden, dat er geen bijzondere maatregelen der regeering noodig zijn, om eventueele moeilijkheden in de verzorging tegemoet te komen. Het winnen van zuivelproducten en plantaardige vetten is krachtig bevorderd, maar hier zou toch zonder toevoer uit het buitenland de verzorging nog niet toereikende zijn. Hier geven de talrijke overeenkomsten in handelsverdragen de gewenschte invoer-kansen.

Wat de levensmiddelprijzen aangaat, waarvan in het buitenland een sterke verhooging voor aanstaanden winter is voorspeld, wijst Ministerialdirektor Moritz erop, dat deze veronderstelling schijnt uit te gaan van de meening, dat er in Duitschland op te belangrijke levensmiddelgebieden gebrek heerscht of in de komende maanden kan intreden; daarom zouden de levensmiddelprijzen moeten stijgen. De regeeringsverklaringen omtrent den broodprijs in het economische korenjaar 1934/35 weerleggen zulk een veronderstelling en geven tevens antwoord op de voorafgaande vraag. Onverschillig, of het om meel of brood of vleesch of suiker of andere belangrijke dingen van de levensmiddel-markt gaat, in ieder geval is een bijzonder ingrijpen der rijksregeering bij de prijsvorming niet noodig. Van een onmiddellijk ingrijpen in de vorming der prijzen kan ook daarom al worden afgezien, daar alle groepen van levensmiddel - producenten een - verdeelers in den Reichsnährstand zijn samengevat en onder toezicht van den rijksminster voor Voeding in een wederkeerig afwegen hunner belangen en behoeften, genegen zijn in de prijsregeling georddend te handelen. Ze zijn ook in staat, van de consumenten slechts die prijzen te verlangen, welke rekening houden met de koopkracht vooral in de armere kringen der bevolking. Het is overigens heel wel mogelijk, dat prijzen, die om seizoenredenen voorbijgaand waren verlaagd, op een gegeven tijdstip weer op de vroegere hoogte worden gebracht; met andere woorden: Zijn in een jaargetijde de voortbrengselen van den landbouw geringer, is misschien ook tegelijk het verbruik achteruitgegaan, dan zal iedereen in de bevolking begrijpen dat wanneer de productiekosten stijgen, ook de prijzen voor de voortbrengselen weer iets moet worden verhoogd. Er zullen hier en daar ook prijs-correcties met een plaatselijk begrensde uitwerking voorkomen; voor een Algemeene duurte der levensmiddelen is echter, volgens de verklaring van Dr. Moritz, geenerlei aanleiding.

Levensmiddelkaarten zullen er in Duitschland niet zijn. Van al deze geruchten, zegt Dr. Moritz, is geen woord waar; er worden ook in het geheel geen plannen uitgewerkt voor een rationeering van het verkeer met levensmiddelen of de invoering van levensmiddelkaarten. Voor de geruchten, volgens welke in sommige plaatsen van Duitschland levensmiddelkaarten worden gedrukt, is er slechts **deze verklaring: Hier gaat het om** de voortloopende vervaardiging van kaarten, waardoor ... sedert vele maanden het verkrijgen van bijzonder goedkoope margarine slechts voor de minder bemiddelde bevolking wordt geregeld. Deze margarine-kaarten hebben echter niet het doel, een onvermijdelijk tekort aan margarine rechtvaardig te verdeelen; ze dienen, om den afzet van binnenlandsche vetten, vooral boter te bevorderen en het verbruik van margarine te beperken in de huishoudingen, waarvan wel verwacht kan worden, dat ze afstand doen van deze goedkoope margarine. Het eenige doel dezer handelwijze is, ruimte te maken voor een grootere productie en hoogeren afzet van binnenlandsche vetten, voornamelijk boter.

Het ligt dus voor de hand, dat geruchten omtrent de invoering van substituten voor voedingsmiddelen in de lucht gegrepen zijn. De verzorging van het Duitsche volk langs natuurlijken weg is volgens de besliste verklaringen van Ministerialdirektor Dr. Moritz, als gegeven aan te zien.

BERICHTEN.

De Katholieke Illustratie.

Dit sympathieke en meest-gelezen van alle Katholieke geïllustreerde weekbladen in Nederland, is met 3 October een nieuwe jaargang ingegaan. Het blad ondergaat tevens eenige belangrijke wijzigingen. Vooreerst wordt elk nummer tot 48 blz. uitgebreid, waardoor het mogelijk is geworden de „Witte Raaf" in de K. I. op te nemen. In het vervolg zal men dus alles wat men in dit interessante bijvoegsel aantrof, kunnen vinden in het hoofdblad. Verder laat de K. I. dit jaar een lang gekoesterde wensch in vervulling gaan, n.l. *gekleurde platen.* Meerdere pagina's zullen in het vervolg in *kleurendruk* worden uitgevoerd.

Thans, nu de K. I. meer dan ooit te voren het blad zal worden, dat in elke Katholieke familie thuishoort, zijn wij er van overtuigd, dat de Curaçaosche Katholieken zich gaarne zullen abonneeren op dit prachtige weekblad.

Men abonneere zich bij de Kath. Boekhandel St. Augustinus, St. Thomascollege.

Politie-examen.

Van den 18—24 September l.l. alhier gehouden examen voor het Politiediploma D zijn de volgende heeren geslaagd:

Sergeant Vos, de Brigadiers A. J. van der Logt, P. Rietkerk, A. van Kerkwijk, H. A. Liberia, C. Attema, A. Nagtegaal, S. Wagena, en de Infanteristen H. Brattinga, C. Barbier, en A. van der Veen, terwijl er 9 candidaten werden afgewezen. Onze hartelijke gelukwenschen.

Promotie.

Met 1 October is Sergeant Tiesma van de Militaire Politie alhier bevorderd tot Sergeant Majoor.

Onze gelukwenschen.

Oud Missionaris. ✠

Weinigen zullen zich nog dezen oud-Missionaris herinneren n.l. Pater NICOLAAS RIJKEN, O. P. die op 18 Juni 1904 samen met wijlen Pater P. POIESZ hier op Curaçao aankwam, een korten tijd aan de St. Annakerk van Otrabanda als kapelaan werkzaam was, doch wegens voortdurende ziekte ongeschikt bleek voor de tropen en reeds één jaar later op 12 October 1905 weer naar Holland vertrok. Hier was hij na dien tijd op verschillende plaatsen in de geestelijke bediening werkzaam. Hij overleed in September l.l. te Alkmaar op den leeftijd van 61 jaar.

R. I. P.

Nieuwe Stoomvaartlijn.

Vorige week Vrijdag bezocht voor het eerst onze haven het vrachtschip *Velma Lykes*, kapitein A.A. Colbury. Dit Amerikaansche vrachtschip, dat ook ruime gelegenheid biedt voor passagiers, opent een nieuwe lijn van New-Orleans naar de West-Indië, waarin ook onze haven is opgenomen.

Deze Lyckes-vrachtbooten varen langs verschillende havenplaatsen van de Golf van Mexico, daarna Colon, Cartagena, Puerto-Colombia (Baranquilla) Curaçao, Sto. Domingo en weer naar het punt van uitgang terug.

Naar gelang er al of niet voldoende passagiers en vracht, zal Curaçao in den beginne misschien nog niet geregeld worden aangedaan, wat men hoopt dat op den duur beter zal worden.

Agenten van deze lijn van *The Lykes Bros. Steamship Co.* is de *Curaçao Trading Co.*

Pater M. Hulsman O. P.

A.s. Dinsdag wordt met het SS. *Crijnssen* komende van Amsterdam alhier terugverwacht de Z. Eerw Pater M. Hulsman O. P. Redacteur van den *Amigoe di Curaçao.* Welkom.

Houen Trouw.

In dank ontvangen van de Redactie No. 10 van de maand October van den 6n Jaargang van dit mooie kindertijdschrift.

Hoog bezoek

Op Maandag den eersten dezer kwam met de Fransche boot „Colombie" alhier aan, komende van Bogotá, Zijne Excellentie A. Winqvist, Zaakgelastigde van Z.M. den Koning van Zweden bij de Columbiaansche en Venezuelaansche Regeeringen.

Zijne Excellentie denkt hier een dag of tien te vertoeven.

Geridderd.

Met genoegen kunnen wij berichten, dat het Zijner Zweedsche Majesteit behaagd heeft, onzen landgenoot, den Heer Benjamin L. Maduro, Vice-Consul van Zweden alhier, te benoemen tot Ridder in de Koninklijke Vasa-orde en dat de Heer Winqvist het diploma en de eereteekenen dier orde aan den geridderde heeft uitgereikt.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Curacao-Tentoonstelling.

Tot aanvulling van een vroeger bericht, kunnen wij thans meedeelen, dat de Curaçao-Tentoonstelling in den Haag deze week Maandag 1 October door den Minister van Koloniën Colijn is geopend.

De tentoonstelling is de grootste en meest interressante tentoonstelling die uitsluitend over ons gebiedsdeel is gehouden. Zij is te zien in de Gotische Zaal in den Haag.

De „Falcon" op sleeptouw.

Naar berichten bij de Agenten alhier van de Red „D"-line ontvangen, heeft het SS. *Falcon*, dat op 23 September uit onze haven vertrok en 3 October te New York moest aankomen, op 150 KM. afstand ten Oosten van Florida zijn schroef verloren. Het SS. *Carabobo* van diezelfde lijn, is in zijn nabijheid om zoo noodig assistentie te verleenen. De sleepboot *Willet* is van New-York vertrokken om de Falcon naar N.-Y. te sleepen.

Zilvergeld inwisselen.

In aansluiting met ons bericht van de vorige week heeft de Administrateur van Financiën een verbeterd bericht gepubliceerd, dat de rijksdaalders, guldens en halve guldens, die het jaartal 1919 en ouder dragen, na 1 Januari 1935 uit de circulatie onttrokken worden en niet meer geldig zijn, maar tegen anderen tot aan Juni 1935 kunnen ingewisseld worden.

Een pleister op de wond.

In het Augustus nr. van *Oost en West* vonden we het volgende stukje van de Redactie van *O en W.*

„In het Curaçao-Herdenking-Nummer van het Maandblad der Koninklijke Vereeniging „Oost en West" en in het Curaçao-nummer van het Maandschrift „Natuur en Mensch" werdt een artikel van de hand van Ir. P. Cohen Henriquez over de bevolking van Curaçao opgenomen. In dat artikel komen enkele gedeelten voor, die onder een deel van de bevolking van Curaçao ontstemming hebben gebracht.

De Redacties van de beide tijdschriften willen hierbij verklaren het ten zeerste te betreuren, dat het bedoelde artikel kwetsend is geweest voor een deel der bevolking en dat zij de beteekenis van de gedeelten van het artikel, welke ontstemming hebben gewekt, niet tot haar eigen meening maakt. Zij wenschen daarom aan betrokkenen haar leedwezen te betuigen over het opnemen van de gedeelten, die aanstoot hebben gewekt.

Namens de Red. van Oost en West,
VAN DER BRUGH.

Namens de Red. van Natuur en Mensch,
CHR. A. NELL.

Eerw. Soeur Philomena. ✠.

Zondagnacht op den 30sten September overleed in het St. Martinus-Gesticht de Eerw. Soeur Philomena. Hoewel in de laatste weken een beetje lijdend, belette haar dit toch niet tot de laatste dagen der vorige week haar gewone lessen in de school te geven, zoodat voor haar talrijke oudleerlingen dit sterven geheel onverwacht kwam.

Soeur Philomena was een Spaansche, in de wereld Mej. Rosa Teresa Basalo, geboren te Caracas in Venezuela den 15 October 1877. Zij behoorde tot de eerste groep der Spaansche zusters, die in 1896 naar Holland ging om in Roozendaal haar noviciaat te beginnen. Zij deed aldaar haar religieuze professie op 25 Maart 1898 en kwam den 15 Februari 1899 weer op Curaçao terug. Sinds dien tijd was zij hier steeds bij het onderwijs werkzaam door lessen in het Spaansch piano, schilderen en teekenen, eerst in het Pensionaat *Welgelegen*, daarna in de school van Pietermaai, in de latere jaren in het St. Martinus Gesticht.

Soeur Philomena nam een heel eigenaardige en bijzondere plaats in onder haar medezusters en ook bij haar oud-leerlingen.

Vooreerst door haar bijzonder talent voor schilderen en teekenen, door haar vlug, geestig, origineel ontwerpen en illustreeren van allerlei feestprogramma's en versieringen.

Doch vooral was Sr. Philomena op Curaçao bekend als de eerste en grootste vereerster en onvermoeide propagandiste van de devotie van St. Teresita. Zij stond sinds vele jaren reeds in briefwisseling met de Rev. Mère Ignes te Lisieux in Frankrijk, de zuster van de H. Teresita.

Toen zij in 1896 naar Holland ging, heeft zij zeker bij haar aankomst in Hâvre niet kunnen vermoeden, dat zij toen zoo dicht nabij Lisieux was, waar toen in dat klooster van den Carmel, Zuster Teresia, haar toekomstige lievelingsheilige nog leefde.

Sr. Philomena heeft zoodoende krachtig meegewerkt, dat de rozenregen van de H. Teresita ook hier op Curaçao over haar talrijke vereerders nederdaalde.

Ook zij zelf is er deelgenoote van geworden.

Zij had vooral in de laatste dagen zoozeer verlangd op denzelfden dag als de H. Teresia te mogen sterven. Die gunst is haar ten deel gevallen. Zij stierf in de eerste uren van 30 September, denzelfden dag dat ook de H. Teresita op 30 September 1897 te Lisieux overleed.

Moge zij nu reeds samen met de H. Teresita Gods oneindige glorie aanschouwen als belooning voor al het goede hier op deze wereld in het verborgene van het klooster tot stand gebracht.

Zondag namiddag had onder grooten toeloop van geloovigen de plechtigheden plaats (bij afwezigheid van Mgr. Verriet) door Pater Vicaris M. van den Elzen, waarna het stoffelijk overschot werd overgebracht naar *Welgelegen*, waar de ter aarde bestelling in den grafkelder der Eerw. Zusters plaats had door den Rector van het Pensionaat den Hoog Eerw Heer Mgr. A. G. Ellis.

R. I. P.

Bevordering bij de Douane.

Een verbetering van positie en salaris, waarop zoolang reeds was aangedrongen, is volgens de officieele berichten van de *Curaçaosche Courant* van de vorige week, aan een groot aantal beambten bij de Douane eindelijk ten deel gevallen.

De Verificateur der belastingen de Heer Elias A. Römer is met ingang van 1 September bevorderd tot Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen. Verder werden 17 kommiezen der belasting op Curaçao, 5 op Aruba, één op Bonaire en één op St. Martin benoemd tot kommiezen 1ste klas. Dezelfde promotie viel ten deel aan 16 hulpkommiezen der belastingen op Curaçao en 6 op Aruba.

Negen hulpkommiezen op Curaçao, 7 op Aruba, 3 op Bonaire en één op St. Martin werden bevorderd tot kommiezen 2e klas. Eveneens werden één *tijdelijke hulp*kommies op Curaçao en 5 op Aruba en één op Bonaire bevorderd tot tijdelijke kommiezen 2de klas.

Ook nog 9 buitengewone hulpkommiezen op Curaçao zijn benoemd tot kommiezen 2e klas en 4 van dezelfde categorie op Curaçao en zes op Aruba zijn benoemd tot *tijdelijke* kommiezen 2de klas.

De Gouverneur heeft er velen gelukkig gemaakt. Ook van onzen kant onze hartelijke gelukwenschen.

Reis en drukte op Bonaire.

Toen na een voorspoedige reis van vijf uren Monseigneur l.l zaterdagmiddag om half drie met de Baralt in Bonaire aankwam, stonden de katholieke verkenners reeds aan de steiger opgesteld om hun salut te brengen aan de Prins hunner Kerk. Vlug werd afscheid genomen van den beminnelijken kapitein, en de vrienden aan boord. De Hoogedelgestrenge Heer Gezaghebber werd gegroet, nog enkele notabelen van Bonaire werd de hand gedrukt en we hadden weer 't vaste land onder de voet. De trom werd geroffeld, de stokken gepresenteert en de troep door Monseigneur met zichtbaar genoegen geinspecteerd. Daarna afmarcheeren!

De Zeer Eerw. Geestelijkheid en de Eerw. Fraters begeleidden den Bisschop naar de gereedstaande auto's en gezwind ging het nu kerkwaarts.

Om vijf uur 's middags werd door Z. H. Excellentie aan 78 kinderen het H. Vormsel toegediend en 's Zondags werd nog eens door den Bisschop onder Zijne H. Mis van half negen gepreekt.

's Zondags 's middags om 4 uur werd uitgereden naar Rincon. Bij het voetbalveld van de parochie werd halt gehouden en nu volgde verrassing op verrassing. 't Eerste wat het oog boeide was een praalwagen voorstellende de eerste katholieke kerk van Rincon. Een eenvoudig armelijk huisje met strooien dak en kleine raampjes. Een klein versleten klokje trachtte van binnen te kleppen maar weldra werd het overstemd door de juichkreten der menigte. 't Was een bonte mengeling. De heeren van het feestcomité ten eenen, de strooiende bruidjes ten andere kant. Vier dominicanen patertjes liepen voor het kerkje uit; groote vlaggen werden meegedragen. Jong en oud was op de been, ja zelfs de versierde ezels ontbraken niet. Na een welkomstgroet van het lid der feestcommissie P. A. Sentiago zette de stoet zich in beweging. De Z. E. Pastoor der Parochie pastoor de Valk verzocht Monseigneur in den stoet te willen plaats nemen en nu ging het kerkwaarts. De Bisschop vergezeld van de Z. E. Pastoor Tolenaar en van zijn secretaris stapte bij de koraal van de kerk uit en nu volgde de entrée zoo fantastisch en smaakvol dat men zou gewaand hebben in een tooverpaleis te zijn. Twee breede gangen geheel uit eerebogen bestaande en met veelkleurige matten belegd liepen van den ingang der koraal naar de kerk en van de kerk naar de pastorie.

Nadat Monseigneur plechtig was ingehaald werd eerst het H. Vormsel toegediend aan 35 kinderen en na nog wat te hebbed rond gewandeld om de fraaie versiering van kerk en omgeving te bewonderen trokken allen voldaan huiswaarts.

Den volgenden morgen was de eigenlijke feestdag. Om 5 en 6 uren waren de H. Missen met generale Communie voor grooten en kinderen en om 8 uur begon de pontificale Hoogmis van dankzegging voor alles wat de goede God gedurende het 75 jarig bestaan van hun parochie voor het volk van Rincon had gedaan.

Troondiakers waren de Z. E. Pastoor der parochie P. de Valk en P. de Bruyn, terwijl de Z. E. Pastoor Tolenaar en de Z. E. P. Roghmans de functies van diaken en subdiaken der Mis uitoefenden. Na het evangelie wenschte Monseigneur de jubileerende parochie geluk en bracht in herinnering wat de verschillende pastoors voor Rincon hadden gedaan. Vooral aan P. Euwens werd door Mgr. hulde en dank gebracht, daar hij de bouwheer was van het huidige schoone kerkgebouw. Nog werd door Monseigneur de persoon van een godvruchtige leek genoemd nl. Papa Cornelis die in de dagen, dat er geen priester was het geloof beschermde en in eere hield. —

Na de pontificale H. Mis was er receptie op de pastorie. Op de eerste plaats nam de Hooged. gestr. Heer Gezaghebber van Bonaire het woord tot het houden van de volgende keurige rede.

Excellentie, Zeereerwaarde heeren, geachte aanwezigen:

Aan U zeereerw. heer de Valk mijn beleefden dank voor Uwe uitnoodiging om op heden bij dit feest tegenwoordig te zijn. Ik heb gaarne daaraan gevolg gegeven om van mijn belangstelling en medeleven met deze voor de parochie van Rincon zoo heugelijken dag te doen blijken.

Zeer moeilijk is het voor iemand over een onderwerp te moeten spreken, vooral bij zoo'n herdenkingsfeest, wanneer hij niet in de gelegenheid is geweest oude stukken of archieven te raadplegen.

Zeker kan ik ook hier cijfers opgeven, n.l. aantal gedoopte kinderen en ingezegende huwelijken b.v. van de laatste 10 — 25 jaar, doch heb hiervan afgezien, ten eerste omdat de tijd mij daartoe ontbrak en omdat deze cijfers toch maar een heel klein onderdeel vormen, van wat hetgeen gedurende het 75 jarig bestaan van dit kerkgebouw verricht is geworden.

Toch valt het mij niet zoo moeilijk hierover te moeten spreken, immers het staat zoo duidelijk voor een ieder te zien wat de kerk gedurende haar bestaan gedaan heeft, men behoeft daarvoor zeker geen oude stukken op te slaan.

Als men maar even na denken wil; hoeveel duizenden, ja tienduizenden zijn dit bedehuis niet binnengegaan gedurende de laatste 75 jaren? hoeveel kinderen werden daarin niet gedoopt en hoeveel huwelijken werden gedurende al die jaren niet ingezegend?

Hoevelen die op verkeerde paden terecht waren gekomen zijn niet door de aanwezigheid van dit Godshuis weder in goede wegen geleid geworden en zoodoende voor algeheele ondergang behoed en hoevelen zijn er niet die hier dagelijks de noodige steun en troost vinden? Veel goeds is zonder twijfel van dit Kerkgebouw uitgegegaan en dat de bewoners van Rincon dezen dag niet ongemerkt hebben willen voorbij laten gaan, acht ik een duidelijk bewijs van hun dankbaarheid voor de Kerk en dit is zeker te apprecieeren en ik beschouw zulks tevens als een waardeering voor hetgeen de eerw. pastoors voor hen hebben gedaan en nog doen.

Dat van dit kerkgebouw zooveel goeds is uitgegaan, is zonder twijfel mede te danken aan de heeren priesters; hoevelen zijn er niet op dit kleine dorp werkzaam geweest, ver van vaderland en familie; 75 jaren lang heeft de Missie er voor gezorgd dat de bevolking ook van dit district niet zonder geestelijke leider gebleven is en dat moet de Rinconnezen met groote dankbaarheid vervullen.

Door mijn werkkring ben ik voortdurend in de gelegenheid te constateeren wat de kerk en haar leiders voor het volk beteekent en wil ik gaarne bekennen dat ik de werkkracht en de liefde tot het volk van de eerw. Heeren vaak bewonderd heb en ik wil dan ook gaarne van deze gelegenheid gebruik maken om aan de eerw. heeren bij deze mijn hulde aan te bieden.

Aan U Excellentie, als Hoofd van de Missie in Curaçao, bied ik dan ook mijn welgemeende gelukwenschen aan met het 75 jarig bestaan van de R. K. kerk in dit district. Ook aan U Z. Eerw. heer de Valk, als tegenwoordig pastoor van Rincon, moet ik mijne gelukwenschen aanbieden, voor deze zoowel voor U als voor de bewoners van Rincon zoo heugelijken herdenkingsdag.

Na deze door alle aanwezigen zeer gewaardeerde woorden, nam de Z.E. Pastoor Valk het woord, die er Monseigneur vooral op wees dat het geheele feest door de inwoners van Rincon zelf op touw was gezet. Het is zeker hoogelijk te waardeeren dat dit eenvoudige volk op zulk een origineele en enthousiaste wijze van zijn eerbied en dankbaarheid aan het kerkelijk gezag heeft uiting gegeven. In fijnheid van gevoelens deden deze menschen niet onder voor hen die in de meest moderne milieu's zijn grootgebracht. Het bleek uit de verschillende toespraken en gezangen die nu volgden en waarin groot en klein de tolk waren van hetgeen er leefde in aller harten.

Ten slotte werd nog door de parochianen een feestgeschenk den pastoor aangeboden onder couvert.

Monseignieur kon na al deze blijken van hulde en welsprekendheid niet zwijgen en op hartelijke wijze dankte Zijn Hoogwaardige Excellentie allen. Heel in 't byzonder had het Mgr. goed gedaan uit de toespraak van de Heer Gezaghebber zoo ondubbelzinnig de waardeering te hooren van het burgerlijk gezag voor hetgeen de katholieke kerk op dit eiland gedaan heeft.

's Middags om vier uur werden de feestelijkheden doorgezet met een lintedans, die door twaalf meisjes in de kleuren der linten gekleed, werd uitgevoerd. De wijze waarop de linten al dansende door de jongedames om de paal werden geslingerd, was allerkunstigst en wekte ieders bewondering en na afloopmoe hen zij een welverdiend applaus inoogsten.

Om 7 uur 's avonds was het pontificaal Lof en daarna om 8 uur tooneeluitvoering in de open lucht. Eenige kleine meisjes voerden een dans uit en daarna werd een blijspel gespeeld dat door het geheele volk werd meegeleefd. De actrices waren rolvast en lieten zich door niets van hun stuk brengen. Zoo eindigde deze feestdag te Rincon en heeft zeker een onvergetelijke indruk bij allen nagelaten.

Den volgenden dag 's avonds was het uitvoering te Kralendijk in het geheel vernieuwde clubgebouw van de Bonairiaansche jeugd. De zaal was stampvol. Er heerschte een gezellige sfeer die nog verhoogd werd toen even na achten Monseigneur binnentrad in gezelschap van den Heer Gezaghebber met familie.

Toen allen waren gezeten trad een der jongelui naar voren om Monseigneur een hartelijk welkom toe teroepen. Wij hopen deze eenvoudige zeer interressante speech elders te publiceeren

Hierna volgde een Spaansch stuk, dat uitstekend door de 4 actrices en acteurs werd vertolkt. Waarlijk speelsters en spelers behoefden in niets onder te doen voor deze Curaçaosche acteurs en eens te meer werd bewezen dat een ernstig stuk, mits goed gespeeld even veel succes kan hebben dan een blijspel.

Nu volgde een waaierdans allerkeurigst uitgevoerd door 8 jonge meisjes.

Daarna werd door de katholieke verkenners een demonstratie gehouden, waarop de jongelui zich om een vlag groepeerden en hun bondslied ten gehoore brachten, dat bij allen in de smaak viel.

Ten slotte werd een allerleukst blijspel in het papiamentsch opgevoerd vol hilariteit en gezonde volksjool en hierna betrad Monseigneur het podium om zijn buitengewone voldoening uit te spreken over de zoo goed geslaagde hulde en om de jongens nog eens op het hart te drukken trouw te blijven aan hun parool *eenheid maakt macht*.

s' Woensdags s'avonds was er opnieuw reunion in de Club, want Monseignieur zou zelf de intronisatie komen doen van het H. Hart. Na een zeer mooie toespraak van zijne Excellentie, de jeugd herinerend aan hare verplichting de godsdienst te verdedigen, gelijk eenmaal de pauselijke zouaven de Paus verdedigden werden de zegeningen verricht en de gebeden. Toen werd nog eens uit volle borst gezongen.

Nogmaals nam Monseigneur het woord voor zijn beminde jeugd en toen waren de feestelijkheden ten einde en vertrok monseignieur den volgenden morgen met de Johan Maurits weer naar Curaçao.

Een woord van hulde past hier voorzeker aan de beide pastoor van het eiland en aan de eerw Pater Roghmans die de dagen van monseigneurs bezoek tot de schoonste gemaakt hebben, die een Bischop kan wenschen nl. een opgewekt katholiek parochieleven met een goed georganiseerde enthousiaste katholieke jeugd vol heilige idealen.

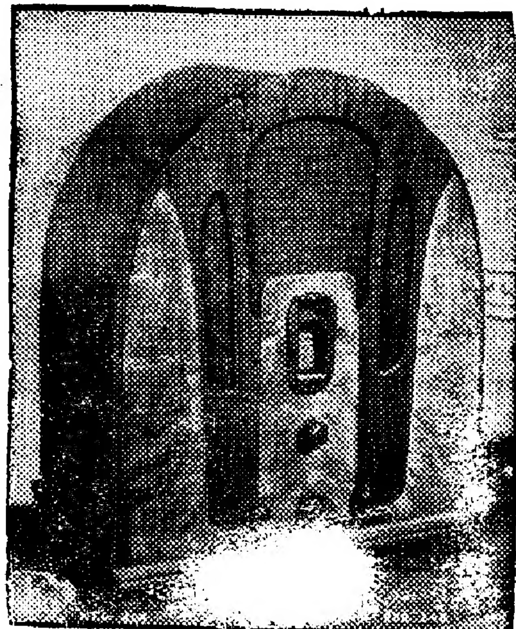
Verpletterd.

Een zekere M. wonende in de Saligne had een paar vlekken op de hand en meende daarop dat hij de lepra-ziekte had. Niettegenstaande de uitdrukkelijken verklaren van de geneesheer dat hij zich daarover volstrekt niet ongerust behoefte te maken omdat die vlekken, niets met lepra te maken hadden, was de man dit idee niet uit het hoofd te praten.

Hij trok het zich sterk aan, bleef er voortdurend over mijmeren, zoodat het zijn geestvermogens totaal in de war bracht. In zulk een aanval van waanzin heeft hij zich in een diepen put geworpen, waaruit hij, reeds dood en zwaar aan het hoofd verwond, werd uitgehaald.

Welkom.

Deze week Donderdag middag half 12 is Mgr. Verriet en zijn Secretaris Pater I. de Bruyn, van hun vormreis naar Bonaire met Hr. Ms. *Johan Maurits van Nassau*, weer in onze haven terug gekeerd. Met veel plechtigheid en feestvreugde is op Rincon het 75 jaar bestaan der parochie en het 25 jaar bestaan der nieuwe kerk, toegewijd aan de H. Ludovicus Bertrandus, gevierd.

Boekbespreking.

Bloedig Carnaval.

De afschuwelijke vastenavondrevolutie in Oostenrijk, door Dollfuss snel en krachtdadig onderdrukt, is waarlijk een keerpunt in de geschiedenis! Dollfuss bevrijdende daad beteekende de redding van een ongelukkig volk uit de knellende vuisten van een geweldig georganiseerde groep austromarxisten, die zich ontpopt hebben als een schurkenbende van 't gemeenst allooi. De overwinning van Dollfuss beteekende geen overwinning in een brutaal straatheibeltje, dat morgen weer ergens anders uit kan breken; het is de nekslag geweest van een fataal systeem, van een pestilente, antimaatschappelijke leer, het is een nieuwe christelijke zegepraal geweest van Weenen, van Oostenrijk, op het heidendom.

Weenen is de stad die Europa driemaal van den ondergang gered heeft.

In 1526 veroverden de Turken het grootste deel van Oostenrijk en sloegen in 1529 het beleg voor Weenen, dat hen zulk een gevoelige nederlaag toebracht, dat ze de eerste honderdvijftig jaar er genoeg van hadden. Onder Kara Mustafa, bereidden zij, aangemoedigd door Lodewijk XIV een geweldige aanval voor op Oostenrijk en belegerden Weenen opnieuw. Maar Sobieski en Karel van Lotharingen brachten hem nogmaals een zware nederlaag toe, waardoor niet alleen heel West-Europa van Turkschen invloed bevrijd bleef, maar tevens hun ondergang in het Oosten voorbereid werd. In 1934 viert Oostenrijk zijn derde bevrijding! De internationale Sociaal-demokratie heeft haar wereldsteunpunt verloren, en eerst latere geslachten zullen de volledige beteekenis van deze overwinning op de volken-verdervende sociaal-demokratie kunnen registreeren.

Men verwachte in deze brochuur geen volledig, zelfs geen beknopt overzicht van de Oostenrijksche revolutie.

Men wil slechts een indruk geven door in enkele episoden, die de strijd het sterkst kenmerken, het bloed-carnaval de revue te laten passeeren.

En de indruk die men krijgt is overweldigend!

„Bloedig Carnaval" door Leo Speet. Prijs f 0.10 Boekhandel St. Augustinus. St. Thomas-College.

M. L.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 7 — 13 October 1934.

S.S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Oranje-Nassau	7	New-York	7	A'dam via Venezuela & Suriname
Lara	7	Maracaibo	7	New-York
El Libertador	7	Maracaibo, Aruba	8	Aruba, Maracaibo
Stuyvesant	8	Amsterdam	8	New York via Suriname & Venezuela
Midas	—	Curaçao	8	San Pedro de Macoris, San Domingo
Atlas	—	Curaçao	8	Havens van P. Rico & Haiti
Baralt	9	St. Kitts, St. Eust., Saba, St. Martin, Bonaire	—	Curaçao
Flandre	9	Le Havre	9	P. Limon
Marques de Comillas	9	Barcelona	10	Cristobal
Crijnssen	10	Amsterdam	10	P. Limon
Barneveld	10	Amsterdam	10	Cristobal, Costa del Pacifico
Akaroa	10	N.-Zealand, Cristobal	10	Southampton
El Libertador	10	Maracaibo, Aruba	11	Aruba, Maracaibo
Simon Bolivar	11	P. Limon	11	Amsterdam
Luna	11	New-York	11	Aruba, Maracaibo
Presidente Gomez	11	Cartagena	11	Hamburg
H. C. Horn	11	Hamburg	11	Cartagena
Midas	11	P. Plata, Haiti	12	P. Rico, S. Domingo
Flora	12	Maracaibo	12	New-York
Dalvangen	12	Paramaribo	12	New-Orleans
Baralt	—	Curaçao	13	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius, St. Kitts

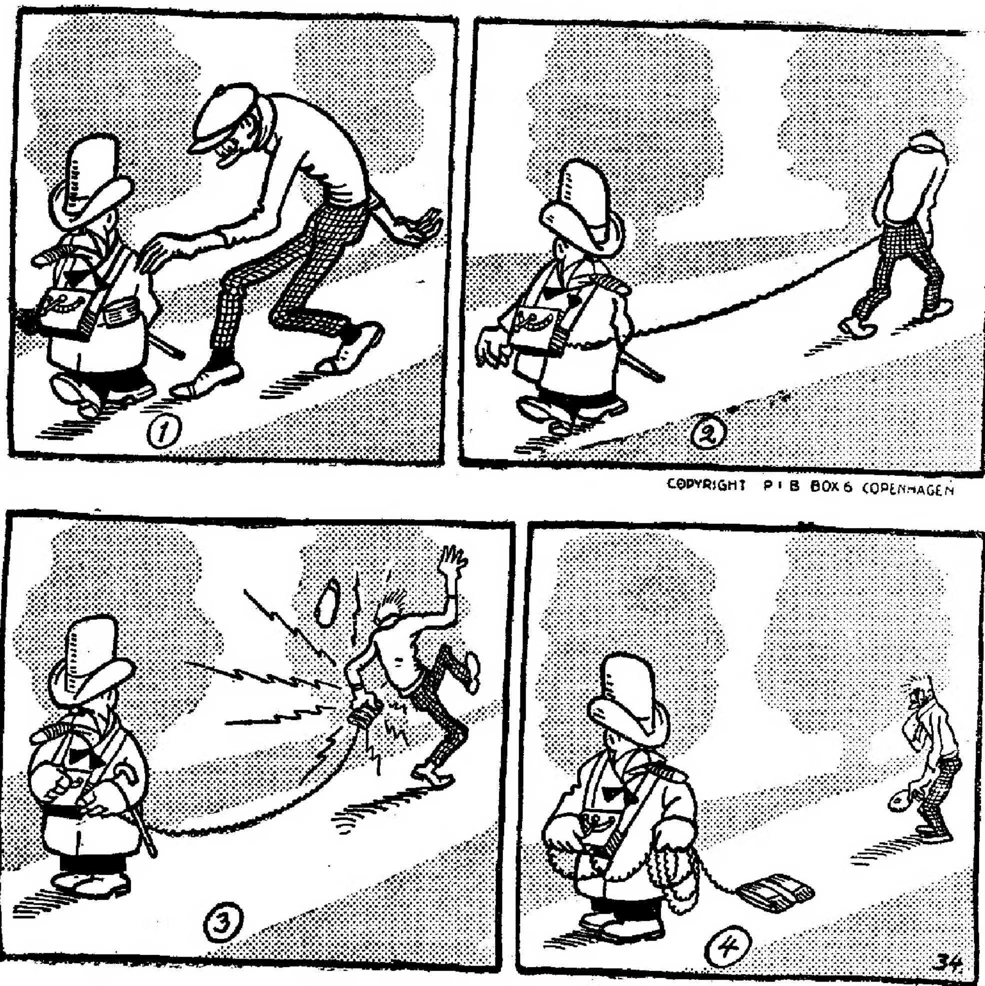
Bekendmaking.

De Administrateur van Financiën in Curaçao maakt hierbij bekend, dat de rijksdaalders, guldens en halve guldens, bedoeld in artikel 3 der Wet van 27 November 1919 (Staatsblad No. 786), te weten die munten dragende het 1919 of ouder, in Curaçao buiten omloop zullen worden gesteld op 1 Januari 1935. Deze munten kunnen tot en met ultimo Juni 1935 ten kantore van de Ontvangers worden ingewisseld tegen munten van het nieuwe gehalte.

Curaçao, den 14n. September 1934.

De Administrateur voornoemd,

VAN DER DRIFT, 3-3

Adamsonn's nieuw patent in werking.

BEKENDMAKING.

De Commandant der Militaire Politie Troepen maakt bekend, dat de gelegenheid wordt opengesteld tot het aangaan van een verbintenis bij de Troepen op Curaçao (voorloopig op een proefverband) voor 10 Curaçaosche jongelieden.

Zij, die de militaire opleiding gedurende het proefverband met gunstig gevolg doorloopen, zullen voor een voortgezette opleiding bij de Politietroepen in Nederland worden gedetacheerd en na afloop dier opleiding definitief worden ingedeeld bij het Korps Militaire Politie Troepen op Curaçao.

Vereischten zijn o.m.:

Ongehuwd Nederlander of Nederlandsch onderdaan zijn.
Ten minste 21 en niet ouder dan 30 jaren zijn.
Een lengte hebben van ten minste 1.665 Meter.
Lichamelijk geschikt voor den militairen dienst zijn.
Van goed gedrag zijn en geen vonnis hebben ondergaan.
Voldoende ontwikkeld zijn, hetgeen zal moeten blijken uit het afleggen van een eenvoudig examen.

Gedurende het proefverband wordt een inkomen genoten van fl. 0.70 per dag, plus vrije kleeding, voeding en huisvesting.

In Nederland wordt eene bezoldiging genoten gelijk aan die der Politiemilitairen aldaar, terwijl bij indeeling bij de Militaire Politie Troepen op Curaçao de voor het Korps alhier geldende inkomsten worden genoten.

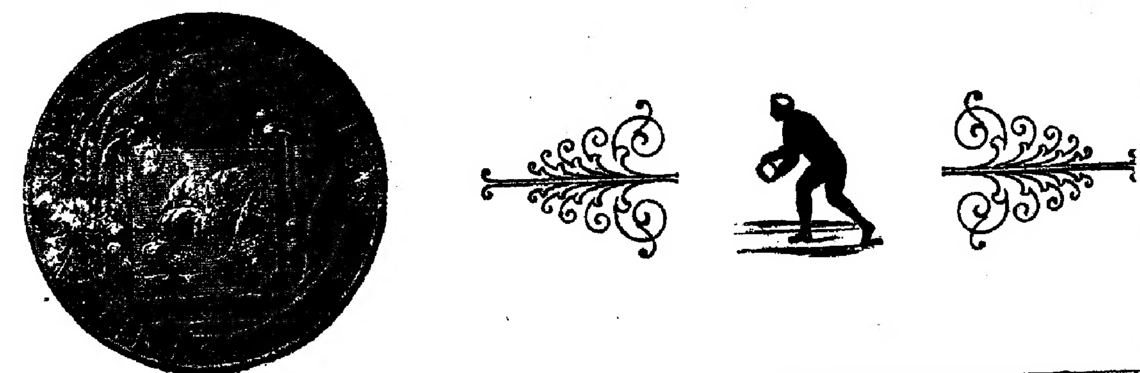
Sollicitanten kunnen zich schriftelijk aanmelden bij den Commandant der Militaire Politie Troepen op Curaçao tot uiterlijk 20 October 1934.

Willemstad den 22sten September 1934.

De Commandant
der Militaire Politie Troepen,
H. MOLENBRUGGE.

2—3

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen 30 September 1934.

1ste klasse	HERCULES	—	R. C. C.	2—2
	TRANSVAAL	—	TRAPPERS	0—2
	ASIENTO	—	VOLHARDING.	Niet doorgegaan.

Stand Competitie-wedstrijden per 30|9|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
R. C. C.	10	6	2	2	23	8	14
ASIENTO	9	6	2	1	13	6	14
TRAPPERS	10	6	2	2	13	6	14
BISMARCK	10	4	4	2	13	9	12
HERCULES	9	3	4	2	7	4	10
TRANSVAAL	9	2	3	4	12	7	7
VOLHARDING	8	3	0	5	14	10	6
GO AHEAD	7	0	3	4	2	8	3
M. S. V.	10	1	0	9	6	44	2
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	6	4	1	1	23	4	9
TRAPPERS 2	6	2	3	1	7	5	7
ASIENTO 2	6	3	0	3	10	10	6
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
BISMARCK 2	5	4	0	1	12	6	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
HERCULES 2	5	1	0	4	4	13	2
M. S. V. 2	6	1	0	5	4	18	2
Res. 2de klasse							
AJAX 2	2	2	0	0	6	0	4
DE RUITER 2	2	1	0	1	3	4	2
ATLETICO 2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 7 October

MUNDO NOBO	DE HOOP
Comp. 1ste kl.	*Comp. 1ste kl.*
HERCULES — TRAPPERS	**GO AHEAD — M. S. V.**
Aanvang: 4.15 precies	Aanvang: 4.15 precies
Scheidsrechter: Lambij	Scheidsrechter: Schouwé
Res. 1ste kl.	*Res. 1ste kl.*
R. C. C. 2 — TRANSVAAL 2	**BISMARCK 2 — VOLHARDING 2**
Aanvang: 3.— precies	Aanvang: 3.— precies
Scheidsrechter: Manuel	Scheidsrechter: Visser

Zondag, 14 October

Comp. 1ste kl.	*Comp. 1ste kl.*
ASIENTO — R. C. C.	**TRANSVAAL — VOLHARDING**
Aanvang: 4.15 precies	Aanvang: 4.15 precies
	Res. 1ste kl.
	HERCULES 2 — M. S. V. 2
	Aanvang: 3.— precies.

Zondag 21 October.

Comp. 1ste kl.	Comp. 1ste kl.
Bismarck — Transvaal	**Hercules — M. S. V.**
Aanvang: 4.15 precies	Aanvang: 4.15 precies
Comp. 1ste kl.	*Zilveren Bal*
Go Ahead — Trappers	**R. C. C. 2 — Scherpenheuvel** *H.*
Aanvang: 3.— precies	Aanvang: 3.— precies

Zondag 28 October.

Comp. 1ste kl.	Comp. 1ste kl.
Bismarck — Trappers	**Go Ahead — Volharding**
Aanvang: 4.15 precies	Aanvang: 4.15 precies
Comp. 1ste kl.	*Zilveren Bal*
M. S. V. — Transvaal	**Winnaar H. — De Ruiter** *M.*
Aanvang: 3.— precies	Aanvang: 3.— precies

Zondag 4 November.

		RIO CANARIO
Comp. 1ste kl.	Comp. 1ste kl.	Res. 1ste kl.
R. C. C. — Trappers	**Hercules — Volharding**	**Asiento 2 — Transvaal 2**
Aanvang: 4.15 precies	Aanvang: 4.15 precies	Aanvang: 4.15 precies
Comp. 1ste kl.		
Bismarck — Go Ahead		
Aanvang: 3.— precies		

Zondag 11 November.

MUNDO NOBO	DE HOOP
Comp. 1ste kl.	Res. 1ste kl.
Bismarck — R.C.C.	**Hercules 2 — Transvaal 2**
Aanvang 4.15 precies.	Aanvang: 4.15 precies.
Comp. 1ste kl.	
Asiento — M.S. V.	
Aanvang: 3.— precies	

Zondag 18 November.

Comp. 1ste kl.	Comp. 1ste kl.
R. C. C. — Volharding	**M.S.V. — Trappers**
Aanvang 4.15 precies.	Aanvang: 4.15 precies.
Comp. 1ste kl.	
Go Ahead — Transvaal	
Aanvang: 3.— precies.	

In- en Afschrijvingen.

Werkende Leden van 24 Sept. t/m 1 October 1934.

INGESCHREVEN:

„HERCULES"	A. MERKIES, Roode Weg 77 P. FANEYTEN, Ninaberstr. 6 L. B. LAURENSZ, Gasthuisstr. 5 H. LA CRUZ, Sumatrastr. 84	per 25/9-'34
„VOLHARDING"	J. DE PALM, Cornet 50	per 29/9-'34

De Buitengewone Algemeene Ledenvergadering tot wijziging der Statuten zal worden gehouden op Woensdag *10 October*, in het gebouw van 't Dameskranje „Eendracht Maakt Macht," Curaçaostraat 50, des avonds om 8 uur.

Het Bestuur.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD — CURAÇAO.
GROEP I.

GROEP-NIEUWS van [illegible] October 1934.

Uit de Leiderskamer: Zaterdag 30 September behaalden de verkenners *JOHN BOOM* en *PAUL KENT* beiden het insigne *GIDS*... VOLG HUN VOORBEELD.

De patrouille *VOSSEN* is voor goed Padvindersgedrag vrijgesteld van INSPECTIE'S tot 31 December.

Een stevige linker aan de patrouilleleider *JOHN BOOM*.

M.

PATROUILLE-AVONDEN.

De patrouille-avonden dezer week zijn weer op de gewone tijdstippen, dus WOLVEN en HERTEN op DINSDAG, 9 October en ARENDEN en VOSSEN, op WOENSDAG, 10 October. Beide avonden aanvang der bijeenkomsten om half zeven.

JE WEET, WAAROVER DE NIEUWE WEDSTRIJD GAAT, DUS TRAINING GENOEG OP JULLIE EIGEN AVONDEN, NIET WAAR???
DENK OM TOONEEL.... WELPENJAARFEEST.

VRYDAG, 12 OCTOBER.
TROEP-AVOND.

Om 6 uur present bij de Groene Wigwam.

VIERING VAN HET VIER-JARIG BESTAAN ONZER WELPEN-HORDE. WAARTOE WIJ DOOR DE WELPEN UITGENOODIGD ZIJN.

TROEP-BYEENKOMST.
ZONDAG, 14 OCTOBER.

Om half vier verzamelen bij het clubhuis.

(brood medenemen door elke jongen degene welke zijn brood vergeet, gaat niet mede. Denk aan Port-Marie).

AVOND-OEFENING OP HATO.

Terugkeer om negen uur namiddag.

EERERAAD.
ZONDAG, 14 OCTOBER.

Wordt gehouden in de leiderskamer van 2 tot 3 uur.

Programma: Bespreking der interne aangelegenheden der troep.

Aanneming en voorstellen van nieuwelingen.

Eerezaken.

EERSTE HORDE te WILLEMSTAD van GROEP 1.

Dinsdag, 9 OCTOBER. Om 4,30 correct in uniform op het Rif present. Er zal een grondige inspectie over het uniform gehouden worden. Verder spelen en seinen (ken je de letters?) Verhaal: BAGHEERA'S „GEVECHT."

DONDERDAG, 11 OCTOBER: Om half vijf in burger op het Rif verzamelen.

GENERALE REPETITIE.

VRYDAG, 12 OCTOBER: Om 6 uur keurig in uniform op het RIF ver[illegible]

VIERING VAN HET VIERJARIG BESTAAN DER HORDE.

Goede Jacht
AKEELA.

PADVINDERSTOCHT,
30 September 1934.

't Zou alreeds om acht uur in den morgen verzamelen zijn bij „De Groene Wigwam" en als ik daar dan ook een half uur voor den tijd verschijn, zie 'k alreeds het levendig vertier en druk beweeg tusschen de gymnastiektoestellen van de verkenners, welke er naar verlangen, zoo straks het kunuku-avontuur te beleven.

't Appèl is al spoedig ingenomen en de wekelijksche contributie betaald. De Patrouilleleiders controleeren de ingredienten voor de warme maaltijd, in 't begin der week op patrouilleavond afgesproken en de vaandrig, welke zoo juist met de truck arriveert, begeeft zich naar de eerste verdieping om pannen en bekers, lasso's en waterzakken neer te laten. Dan is alles klaar voor de tocht.

Zoo wordt in de nog vroege morgen de brug gepasseerd, welke gelukkig gesloten is. Een opgewekt gepraat over de zoo wekelijksche fijne tochten en de aanstaande wedstrijden in gymnastiek en 't installeeren der patrouillekamers. Bij 't Salienje staan de H. P. L. en zijn broer John en Wim van Leeuwen alreeds te wachten. Spoedig hebben ook zij hun plaatsje gevonden en voort gaat 't weer.... nu naar Ronde Klip tot het uitzoeken van kampeerterrein. Zoo voorbij Rooi Catoochi en Sabatine en dan ginds het landhuis van Ronde Klip. 't Ligt daar als een ware vesting boven op den heuvel en imponeert door zijn statige bouw. Den eigenaar, Heer Ringeling is niet aanwezig, maar op verzekering van den leider, dat deze ons komen bekend is, laat de hoofdopzichter het hek vrij naar de plantage.

Bij gindsche schuur wordt gestopt. Dan wordt een tocht ondernomen in Westelijke en Noorderlijke richting. Wilde tropische plantengroei overal. Een waar terrein voor 't verkennen. Alleen 't water op de plantage blijkt van niet al te beste kwaliteit te zijn en al wordt 't gekookt, de jongens blijven leelijke gezichten trekken tegen de zoute bijsmaak, die Stanley met suiker probeert weg te werken als de leider thee laat zetten.

Gelukkig arriveeren de aangewezen waterdragers met goed putwater van boven bij 't landhuis en wordt besloten, na 't middageten de a.s. kampplaats in N.O. richting te gaan zoeken. Spoedig branden de vuurtjes en 't groote Padvindersfeest, het „Koken" heeft wederom een aanvang genomen. Zoo straks stond bij de patrouille Wolven nog een kip, door Louis medegenomen, welke teeder vertroeteld werd en ook met water niet vergeten. Nu is hij echter al volgens de regelen der kunst geplukt en schoongemaakt. Zoo is 't leven. Straks gaat hij sissend in de pan en geniet de leider van een heerlijk achterpootje. De rest verdwijnt met bekwame spoed in de wolven-magen.

Na de afwasch, tijdens de inspectie, hooren de Vossen tot hunne groote vreugde, dat zij voortaan vrijgesteld zijn van inspectie's, en wel tot 31 December. Daar zij tot nu toe steeds de beste patrouille weten te vormen en onder leiding hunner patrouilleleider John Boom zich van aanmerkingen hebben kunnen vrijwaren, terwijl goedkeuringen legio waren.

Nu volgen eenige verkenners-spelen, welke beide beeindigt worden in een pittig dassenroof-gevecht. 't Is anders moeilijk om in deze tropische wildernis het spoor der in hinderlaag liggenden te volgen, maar 't scherpt de oogen en leert je het werkelijke sluipen zonder dat er een blad ritselt of een takje kraakt.

Zelf zit ik op de berm en staar aandachtig in het boschrijk gedeelte daar voor mij. Plots een hert, zich van geen gevaar bewust, dat tusschen de bladeren door komt kijken tot dicht bij. Dan hoort hij in de verte het jongensgerucht, welke elkaar tot een dassenroof-aanval ontmoeten. Weg springt het vlugge dier als een pijl uit den boog.

Dan 't padvinderspel, „Vlieg en Spin" dat met veel enthousiasme gespeeld wordt en 't klaarmaken der avondmaaltijd, wat niet zooveel tijd vordert. Het brood van de arme Bert is in de schrokkige maag van een varken verdwenen, maar gelukkig dat zijne kameraadjes hem niet hongerig laten zitten.

Als de schemering valt, wordt het kampvuur ontstoken en als altijd is het 't hoogtepunt van den dag, waar vrede in de zielen zinkt en als 't ware onzichtbare band van vriendschap en begrijpen nauwer aangehaald wordt tusschen de tochtgenooten, welke alreeds zoovele avonturen te samen beleefden.

Maar ook zoo'n avond-uur moet eindigen en over de landwegen gaat, gezeten in de truck, tevreden de padvinderstroep stadwaarts.

Zoo tegen half negen is de Groene Wigwam wederom bereikt en behoort ook deze tocht tot het geschiedenisboek.

Willemstad, 1 October 1934.

M.

De invloed van de Film.

We vonden in de „*Theologische-practische Quartalschrift*" het resultaat van 'n onderzoek omtrent het gevaarlijke van de bioscoop. In een opvoedingsgesticht voor meisjes, die uit gevaarlijke gelegenheden waren gered, werd nl. verzocht, om, *zonder onderteekening met haar naam*, haar ondervinding omtrent de bioscoop kort en bondig maar openhartig neer te schrijven. En wel tot waarschuwing voor anderen.

Het resultaat was huiveringwekkend. Van de 78 meisjes, die haar ervarinhen opteekenden, waren er slechts acht, die mededeelden dat ze in de cine niets schadelijks ondervonden hadden, dat de films een invloed ten goede op haar hadden uitgeoefend. Intusschen merkten ze alle acht op, dat ze de cinema alleen in gezelschap van de ouders of met de klas bezocht hadden. De 70 overige schrijfsters erkenden zonder uitzondering, dat de cine voor haar een ramp was geworden en haar op den slechten weg had geleid.

1e. Een achttal meisjes wees op nadeelige gevolgen voor de oogen en meer nog voor de zenuwen, die erg geschokt bleken. De studie leed eronder. Ook zonder dat het bepaald prikkelende films waren.

2e. Dertien meisjes legden den nadruk op den ontstanen afkeer van werk en inspannig en van.... het gebed. De gedachten keerden telkens naar de filmtafereelen terug en dwaalden voortdurend van het werk en de studie af.

3e. Telkens komt de opmerking voor, dat ook de films, die men met de school bezocht, een ongunstige uitwerking hadden. Na eens kennis met de cine gemaakt te hebben, had men den smaak er van te pakken en... ging er heimelijk ook alléén naar toe. Zelfs de eetlust verminderde, zucht naar avonturen kwam er voor in de plaats.

4e. Twintig meisjes uiten er haar diepste droefheid over, dat de aanschouwde tafereelen van jaren hèr haar nog voortdurend vervolgen. De verbeeldingskracht is naar het zedelijk slecht geneigd en werkt de geziene tafereelen verder uit.

Een vijftal meisjes klaagt er verder over, dat ze tot diefstal en voortdurende verkwisting gekomen zijn.

5e. Zes schrijfsters maken attent op de gevaren in de cine-zaal, waarin 't duister, de zwoelte, 't dicht bijeen zitten, — vaak bij reeds bedorven sujetten, — met film en muziek samenwerken, om het lagere in den mensch op te wekken. Er waren er, die eenmaal bedorven, minder om de film gingen, dan om dat andere hier aangeduid.

6e. Naar veler getuigenis werd haar karakter en levensopvatting door de cine ook in dezen zin bedorven, dat ze thuis lastig en weerspanning werden, door zucht naar avonturen thuis wegliepen.

7e. Tot erger en de ergste dingen kwamen er 37, dus plm. 50 pCt. In harde, bittere woorden richtten zij zich tegen de cine, die haar tot ondeugd en zonde bracht, tot onbehoorlijke kleedingen dans, tot diepen val en jaren lang zondig leven. Eerst zelf verleid, werden zij opzettelijke verleidsters. Schaamte, eergevoel en... eer gingen verloren en werden in anderen gedood.

Dat is maar een greep uit de bekentenissen. Haast alle schrijfsters eindigen met de plechtige verzekering: „Nooit van mijn leven zet ik nog den voet over den drempel van een cine. Die plaats is noodlottig voor me geworden." Een droeve klacht, die eveneens herhaardelijk in de onderhavige belijdenissen voorkomt, is deze: „Waren mijn ouders toch voorzichtiger en waakzamer geweest!"

Signalen van Mars?
Het probleem der Mars-bewoners.

Naar aanleiding van het onderzoek der geheimzinnige radio echo's, dat momenteel over geheel West-Europa in vollen gang is, geeft Ralph Stranger in „World-Radio" interessante verhandelingen aangaande het mysterie der ruimte.

Zeer merkwaardig zijn zijn beschouwingen over de raadselachtige planeet Mars, waarvan het vraagstuk of zij al of niet bewoond is, nog steeds niet met zekerheid kan worden opgelost. Sinds 1892 staat de planeet in de voordurende aandacht der astronomen, die er in de loop der jaren overvloedige gegevens over hebben verzameld. Zij beweegt zich rond de zon op een gemiddelden afstand van 141 500.000 mijlen, *) terwijl de aarde 92.900.000 mijlen van de zon verwijderd is. De diameter van Mars bedraagt ongeveer de helft van onze planeet, n.l. 4.200 mijlen. Het zonnejaar van Mars is ongeveer tweemaal zoolang als het onze (22 maanden). De dag is er 37 minuten langer.

Gezien door een telescoop vertoont zich de planeet als een oranje-kleurige schijf. Naar de laatste onderzoekingen van Dr. V. M. Slipher, bezit Mars een aanzienlijke atmosfeer, welke water en zuurstof inhoudt. De densiteit van deze atmosfeer, welke die van de aarde zeer nabij komt, is echter slechts 3/8tes van deze. Uit de navorschingen blijkt dat de atmosferische druk er ongeveer ¼ van de onze is. Dit behoeft echter geen beletsel te zijn voor het leven op deze planeet. De bewoonde Andes heeft slechts den halven atmosferischen druk van den normalen waarin wij leven. Het is zeer goed mogelijk, dat het leven zich op Mars aan de atmosfeer heeft aangepast.

Een probleem voor de astronomen zijn de „kanalen" die men met den kijker op Mars waarneemt Sommige loopen geheel recht over een lengte van meer dan 4.000 mijlen. Er zijn geleerden die hier — gezien het feit, dat ⅘ van de planeet uit woenstijn bestaat — aan een irrigatie-stelsel denken, door de bewoners aangelegd. De Pool-kappen zijn in de winter met sneeuw bedekt, welke in de lente smelt groote zandvlakte blijft gedurende alle seizoenen onveranderd, maar daarnaast zijn er uitgestrekte gebieden, waarop de jaargetijden zich afteekenen. In de winter zijn ze bleek groen, in de lente en zomer helgroen, in den herfst bruin. Het bestaan van een plantenwereld op Mars is vrijwel vastgesteld. De dagtemparatuur is er ongeveer gelijk aan de onze, maar de nachten zijn er veel kouder.

Daar verschillende geleerden in de kanalen een bevestiging zien van de van vraag of Mars bewoond wordt door denkende wezens, zien zij onvermoeid uit naar teekens, die zij wellicht de aarde toezenden. De afstand tusschen de aarde en Mars varieert van 35.000.000 tot 65.000.000 mijlen. Een radio-signaal overbrugt dien afstand in 3 resp. 5,5 minuten. Het is de meening van Dr. William Pickering, dat Mars inderdaad bewoond is en de bewoners met ons trachten in contract te treden. Schiapareli heeft o. a. een enorm kruis waargenomen, afstekend tegen een donkeren cirkelvormigen achtergrond. Na eenigen tijd werd dit verschijnsel niet meer waargenomen. Dr. Pickering nam in de loop van de laatste jaren soortgelijke teekens waar, welke ook door anderen werden geobserveerd. Ook werden op zeer groote golflengten radio-signalen gehoord, waarvan men tot dusver de herkomst niet weet, doch welke algemeen als buitenaardsch en wellicht van deze planeet afkomstig worden opgevat.

„Het is zeer goed mogelijk", schrijft Ralph Stranger, „dat de Mars-bewoners geheel op de hoogte zijn van radio en televisie. Het is zeer goed mogelijk, dat zij ons reeds teekens toezenden vanaf het steenen tijdperk, doch nu met optische teekens onze aandacht willen trekken en wellicht, zoodra wij het hoogtepunt der radiotechniek hebben bereikt, onze teekens zullen opvangen en beantwoorden."

*) Alle afstanden gegeven in *Engelsche* mijlen.

Natriumverlichting op den Boschdijk.

Naar wij vernemen, zullen B. & W. van Eindhoven aan den Raad voorstellen op den Boschdijk, den verkeersweg van den Bosch naar Eindhoven, natriumverlichting aan te brengen. Deze verlichting zal beginnen even voorbij de St Pauluskerk en eindigen bij de grens der gemeente. De totale lengte van het te verlichten gedeelte bedraagt ruim 4 km. waarop ca. 130 „Philora" natrium-lichtpunten zullen komen.

Op dit wegvak zal een der karakteristieke voordeelen van natriumverlichting tot uiting komen. De verlichting van lange wegen met weinig voedingspunten heeft n.l. groote installatie-bezwaren bij toepassing van gewone gloeilampen, omdat deze steeds in parallelschakeling moeten branden en daardoor zeer zware, d.i. dure voedingskabels vragen. Een serie-schakeling met gloeilampen toegepast in Amerika en in Italië heeft ook haar eigenaardige bezwaren. Diezelfde serieschakeling is echter voor natriumlampen als aangewezen. Hiermede kan men van zeer dunne voedingskabels gebruik maken en toch afstanden tot 10 km. en meer tusschen stroomgevende onderstations overbruggen.

Dit nieuwe serie-systeem met Natriumlampen zal thans worden toegepast op genoemd wegvak en wel met 100 Watt Philips „Philora"-lampen, welke elk een lichtstroom geven van 5500 Lumen. Als men bedenkt, dat een gloeilamp van 300 Watt slechts een lichtopbrengst van 4500 Lumen heeft, is het duidelijk welk een economisch voordeel de hier geprojecteerde verlichting geeft: een stroomverbruik van minder dan 30 % van een normale verlichting, gepaard aan zeer lage kabelkosten.

Hierdoor is practisch mogelijk geworden, wat feitelijk reeds dwingende eisch was, maar wat door de hooge kosten tot dusverre zeer moeilijk realiseerbaar was.

De huidige autoverlichting maakt n.l. juist op wegen als deze lange kaarsrechte hoofdverkeerswegen, het rijden zeer bezwaarlijk. De autoverlichting is zoo goed, dat de tegenligger op 10 km. afstand van die verlichting al voldoende hinder ondervindt. Strikt genomen rijdt immers elk automobilist 's avonds op een langen rechten weg met hooge verkeersfrequentie, voor 80% op goed geluk!

Wij worden dus m.a.w. gedwongen naar een onafhankelijke wegverlichting. Deze wegverlichting moet het mogelijk maken, dat het autoverkeer zonder eigen verlichting, hoogstens voorzien van signaal- (parkeer) licht kan plaats hebben.

Mochten de hooge aanlegkosten vroeger ondanks dit alles voor de uitvoering van zulk een verlichting prohibitief hebben gegolden, thans, nu dit kostenvraagstuk is overwonnen behoeft een verlichting van de drukke verkeerswegen niets meer in den weg te staan.

Gezien het ontstellend groote aantal ernstige auto-ongevallen bij avond op den Boschdijk, zal de natriumverlichting zonder twijfel een belangrijke verkeerstechnische verbetering beteekenen en als moderne wegverlichting tevens voor ons eigen land en voor het buitenland ten voorbeeld strekken!

Een Nederlandsche Kleurenfilm.

Vervaardiging in de Philips studio's te Eindhoven.

Medewerking van "The Ramblers".

Naar wij uit Eindhoven vernemen, is momenteel in de Philips studio's een nieuwe toonfilm voltooid. Het betreft hier een kleuren-film die wat de geluidsopname betreft, niet alleen nieuw is voor Europa, doch voor geheel de wereld. De sonoriseering vond plaats met behulp van apparaten, welke berusten op geheel nieuwe principes, in de Philips Laboratoria ontwikkeld.

De film-teekenaar Georg Pal, die zich op dit gebied een wereldreputatie verwierf, heeft de teekeningen verzorgd. De muzikale illustratie is geschied met medewerking van de in ons land zoo populaire jass-band "The Ramblers", onder leiding van Theo Uden Masman.

Het scenario geeft een amusant beeld van radio-ontvangst met oude ontvanglampen. Op origineele wijze wordt de onzekere werking, de ongunstige invloed op de selectiviteit van het apparaat en de vervormde weergave door de versleten lampen geschetst. Eerst door de jonge en krachtige nieuwe "Miniwatt"-lampen krijgt het apparaat zijne goede hoedanigheden terug.

Het geheel is, hoewel oorspronkelijk van karakter, in het genre van de door de bioscoop-bezoekers zoo gewaardeerde gekleurde, nieuwe Walt Disney-filmpjes geënsceneerd.

Philips Natriumlampen op de Autostrada Rome-Ostia.

Op de bekende autostrada Rome-Ostia heeft men de bestaande gloeilampenverlichting over een afstand van eenige kilometers vervangen door natriumlicht.

Niettegenstaande de gloeilampen op 16 meter afstand aan elke zijde van den weg geplaats waren en deze afstand bij de Philips natriumlampen op het drievoudige, dus 48 m vergroot is, bleek de natriumverlichting naast aanzienlijke stroombesparing een belangrijk grooter en beter lichteffect te geven.

De Italiaansche autoriteiten toonden zich dan ook, evenals indertijd te Milaan en Venetië, bijzonder ingenomen en enthousiast over de nieuwe verlichting.

Het verdient hierbij ontgetwijfeld vermelding, dat automobilisten op de autostrada Rome-Ostia volgens de voorschriften *verplicht zijn* met gedoofde autolichten te rijden!

Varia.

De vijftigduizend katholieke meisjes, die te Brussel laatst den eerbied van alle toeschouwers hebben afgedwongen en de trots zijn van de Katholieke jeugdactie in ons land, hebben opnieuw gesproken. Ze hebben protest aangeteekend tegen de onzedelijkheid der aanplakbrieven, tegen de schunnige uitgaven van dagbladkiosken, de kinopapieren en de uitstalligen van sommige winkels. Ze hebben werkelijk recht van spreken! Ze hebben bewezen dat er nog een reine en gezonde jeugd bestaat, hoop der families van morgen, verzekering van het geluk van vaderland en maatschappij. Indien ooit een protest verdiende de aandacht van ieder toehoorder geboeid te houden, is het wel dit protest.

De scrupuleuze eerlijkheid van een inlandsche priester won een geheele stad voor het christendom, zoo vertelt bisschop Lo, Apostolisch Vicaris van Fenyang. Dit geschiedde in Fsongyang, thans een bloeiende parochie van vierhonderd zielen. Een Chineesch priester, dien de bisschop 60 jaren geleden als een knaap gekend heeft, passeerde op een missiereis de genoemde plaats en was door het slechte weer gedwongen om in een hotel verscheidene dagen te verblijven. Toen hij zijn reis hervatte en reeds verschillende mijlen had afgelegd, bemerkte hij dat hij den hotelhouder niet alles betaald had, wat hij schuldig was. Hij keerde terug en betaalde het verschil. De eigenaar, die nog nooit zulk een scrupulooze eerlijkheid bij reizigers had ondervonden, nam informaties over den priester, zijn ambt en den godsdienst, dien hij leeraarde. Hij verzocht onderricht te worden en werd de eerste christen dezer bloeiende gemeente.

Het onderhouden van zijn koning kost den Engelschen belastingbetaler totaal niets. In tegendeel levert het koningschap den staat een jaarlijks voordeel op van $ 3.000.000. Voor de buitenlanders en zelfs voor millioenen Engelschen zal het verwondering wekken, dat de koninklijke familie een bron van inkomsten is voor den staat, doch dit berust op het feit dat de koninklijke domeinen toevertrouwd zijn aan de zorgen van het parlement. De eerste stap in die richting werd gezet door Willem III. Vóór hem waren de koningen de eenige beheerders en vruchtgebruikers dezer domeinen. Genoemde vorst onderhield daarvan ook de burgerwacht en de soldaten in zijn dienst, doch gaf later het beheer over aan het parlement. Toen George III in 1801 op den troon steeg, strekte hij deze regeling nog verder uit en stelde zich tevreden met een bepaalde lijst van inkomsten, die hem jaarlijks van de opbrengsten dezer landen wordt uitgekeerd. Bij de troonbestijging van iederen opvolger wordt deze lijst naar omstandigheden hernieuwd en vastgesteld.

Tijdens George III waren de inkomsten der kroonlanden $ 445.000, sinds dien is de waarde daarvan gestegen.

In Maart l.l. toen het financieele jaar was afgesloten, bedroegen de inkomsten $ 10.000.000. Toen de tegenwoordige koning aan het bestuur kwam, werden diens inkomsten vastgesteld op $ 2.350.000, de toelagen der overige familieleden werden $ 530.000, zoodoende de totale kosten van het koninklijk huis $ 2.880.000. Er schiet dus jaarlijks voor de staatsschatkist een mooien som over.

Een volledige lijst der uitgaven en inkomsten laat ik hier volgen.

Voor den koning en koningin persoonlijk	$ 550.000
Salaris voor de huishouding	630.000
Uigaven voor het huishouden	965.000
Werken	100.000
Koninklijke giften	65.000
Bijzondere uitgaven	40.000
Totaal	$ 2.350.000
Voor de overige familieleden	530.000
Uitgaven voor de terreinen	3.850.000
	$ 6.730.000
De inkomsten bedroegen, zooals gezegd	$ 10.000.000
Zoodat de staatsschatkist opstreek	$ 3.270.000

De nationale Raad voor ontspanning in de Vereenigde Staten heeft aan 5000 personen gevraagd wat voor hen het aangenaamste tijdverdrijf was in hun vrije uren en 4000 van dezen antwoordden, dat dit bestond in het lezen van de krant.

De Z. E. Pater T. S. Mc. Dermott, provinciaal der Dominikanen in de V. St. heeft de uitnoodiging van Mgr. William J. Hafey, bisschop van Raleigh om parochie werk te verrichten onder de zwarten van Noord Carolina. Om die reden hebben zij de parochie overgenomen van de H. Monica in Raleigh en p. Rudolph F. Vollmer, professor van River Forest Ill, een veteraan uit den wereldoorlog is als eerste pastoor benoemd en heeft als kapelaan p. Raymond H. Dewdney college-professor van Columbus, Ohio. Vier zusters, dienaressen van het Onbevlekte Hart van Maria uit Scranton, Pa., geven les in de school aan 124 kinderen.

Men spreekt van den terugkeer der Karthuizers in Frankrijk. In hun wereld-beroemd huis hebben nu enkel jaren (geleerden) genoten van hun vacanties. Profiteurs allerhande hebben hun loomheid in de voorheen stille panden van het afgesloten klooster voortgesleurd. Nu het huis in verren staat van dekadentie is, mogen de paters terugkomen. Vroeger heeft men ze verdreven, n. b. met artillerie en een regiment voetvolk. Thans zullen ze opnieuw hard mogen komen arbeiden, duchtig sparen, hun huis van rust en gebed met het werk van hun eigen handen restaureeren. Later kan men dan nog zien wat met ze aan te vangen.

BOEKBESPREKING.

Prins Hendrik der Nederlanden.

Op 3 Juli 1934 overleed te 's Gravenhage Hendrik Wladimir Albrecht Ernst, Hertog van Mecklenburg, Vorst van Schwerin, enz. Prins-Gemaal van Hare Majesteit Wilhelmina, Koningin der Nederlanden.

Deze Noord-Duitscher van afkomst en opvoeding heeft zich buitengewoon goed weten aan te passen aan de Nederlandsche mentaliteit en heeft door zijn humaan optreden aller harten voor zich ingenomen.

Vol medelijden voor hen die in nood en gevaar verkeerden of die door andere rampen als ziekte getroffen werden of in droefheid verkeerden over de dood van hun dierbaren, verleende hij aan die allen, hulp en steun, bracht hen troost en opwekking door zijn vriendelijkheid en goedhartigheid.

De N. V. Handelsdrukkerij Holdert en Co heeft naar aanleiding van het overlijden van den Prins een album uitgegeven waarin vele bijzonderheden uit Zijn leven worden vermeld, vanaf Zijn vroegste jeugd tot aan Zijn ontijdige dood. Tientallen prachtige foto's maken deze album tot een kostbaar souvenir dat iedere Nederlander graag zal willen bezitten.

„Prins Hendrik der Nederlanden." Prijs f 1.25 Verkrijgbaar bij de Hollandsche Boekhandel (Handelskade) en bij de Boekhandel St. Augustinus, St. Thomascollege.

RADIO-VARIA.

24 Augustus 1934.

Het aantal luisteraars in het gebied van den Europeeschen omroep.

Naar van officieele zijde werd medegedeeld, bedroeg het aantal luisteraars op 1 Juli 1934 in:

Nederland	858.843
Algiers	29.242
België	534.939
Danzig	22.680
Denemarken	534.782
Duitschland	5.359.480
Egypte	20.006
Frankrijk	1.572.991
Groot-Britanië	6.373.594
Hongarije	334.478
Ierland	52.453
Italië	395.000
Joegoslavië	60.887
Lettland	55.239
Lithauen	19.342
Marokko	20.079
Noorwegen	145.536
Polen	301.418
Portugal	23.260
Spanje	208.768
(1 Juni 1934)	
Tsjechoslowakije	620.402
Zweden	707.565
Zwitserland	323.302

Voorts telde

Nederland op 1 Juli 1934	318.276
België	4.384
Zwitserland	29.327

deelnemers aan radio - distributie - centrales.

Japan bouwt krachtzenders.

Naar wij vernemen, is men in Japan met den bouw van drie nieuwe zenders begonnen, elk met een vermogen van 150 kW. Het aantal luisteraars bedraagt er momenteel reeds 1.760.345.

De verbouwing van den zender Breslau uitgesteld.

De verbouwing van den zender Breslau voor een vermogen van 100 kW., waarmede op 10 Augustus a.s. een aanvang zou gemaakt zijn, is tot nader te vermelden datum uitgesteld. De reden hier is, dat de hulpzenders van 17 kW. op dien datum nog niet ter beschikking kon worden gesteld. Men rekent er echter op den versterkten zender voor het midden van November a.s. in bedrijf te kunnen stellen.

Een gewaardeerde uitnoodiging.

Onlangs heeft de leiding van den omroep in Roemenië haar luisteraars tot critiek uitgenoodigd. Dat men deze uitnoodiging op prijs stelt, blijkt wel uit het feit, dat er sindsdien iedere maand meer dan duizend brieven van luisteraars binnenkomen.

Reportage-dienst in Duitschland.

De reportage, welke in den huidigen Duitschen omroep zulk een groote rol vervult, zal in de toekomst op andere wijze dan tot dusver het geval was, verzorgd worden. Iedere streek zal een afzonderlijk persoon, die geheel met de toestanden en gebeurtenissen ter plaatse op de hoogte is, als reporter fungeeren. Bij wijze van proef is de omroepleiding van Breslau met deze nieuwe reportage-regeling begonnen. Wordt hierbij aan de verwachtingen voldaan, dan zal de methode over alle zenders en streken worden uitgebreid.

Het Zendamateurisme over geheel de wereld.

In Oostenrijk is een boek verschenen aangaande het zend-amateurisme over geheel de wereld. Hierin wordt het aantal zend-amateurs in totaal op 80.000 geschat.

De auteur wijst in dit werk op het nut, dat de regeeringen van deze radio-verbindingen kunnen hebben. Zij vormen een dicht net over de aarde en bevinden zich voor een zeer groot deel in handen van experts. Hij verwacht dan ook, dat de wettelijke bepalingen, die momenteel het zendamateurisme bijna overal in den weg staan, binnen afzienbaren tijd in geheel anderen geest zullen worden gesteld.

De Luchtsprong met een zender.

Op 10 Augustus j.l. heeft de Weensche omroep "Ravag" een reportage gegeven van een luchtsprong met valscherm. Hierbij werd gebruik gemaakt van kleine zendertypen voor zeer korte golven.

Behalve op den beganen grond en in het vliegtuig, was ook de parachute-springer met een dergelijk zendertje uitgerust. Zoodra hij het vliegtuig op een hoogte van 1500 m. verlaten had, hield de piloot met den zender op het vliegveld een kruisgesprek.

Daarna zou de parachute-springer, die met een snelheid van ongeveer 20 km. per uur daalde, zijn indrukken voor de microfoon weergeven. Dit gedeelte van de reportage mislukte echter, aangezien de microfoon bij den sprong was losgeraakt en den tocht naar de aarde reeds zonder parachute had volbracht.

Proces tegen voormalige leiders van den Duitschen omroep.

Binnenkort zal in Duitschland het proces aanvangen tegen verschillende voormalige leiders van den Rijksomroep. Zij zullen zich te verantwoorden hebben aangaande onregelmatigheden, welke gepleegd zijn bij de oprichting van het nieuwe omroepgebouw.

Onder de zestien gedagvaardigden zijn o.a. Dr. Müller en Wilhelm Wagner.

Na de programma-uitwisseling tusschen Frankrijk en Duitschland.

Naar aanleiding van de programma-uitwisseling in den loop der vorige weken tusschen Frankrijk en Duitschland, schrijft „Die Sendung" o.m. het volgende: „Het was interessant het stijlverschil der Duitsche en Fransche uitvoeringen waar te nemen. Ongetwijfeld waren de Fransche vertolkingen eleganter, levendiger en van gavere vormschoonheid als de Duitsche. Doch deze wonnen het in diepte der interpretatie en doorzicht der compositie. Wáár blijft wat een musicus uit de 18e eeuw schreef: „De Franschen willen charmeeren, de Duitschers studeeren".

Engelsch dirigent naar den Sowjet Unie.

Onlangs heeft de dirigent van den Engelschen omroep, Dr A. Boult, een uitnoodiging, om in de Sowjet-Unie eenige concerten te leiden, aanvaard. Dr. Boult zal zeer binnenkort in Moskou en Leningrad als gast-dirigent optreden.

Uit de Wereld der kritiek.

Hoe ook de omroepsmaak verschillen kan blijkt uit helgeen Mr. Roger Eckersley, een der programma-leiders van de B.B.C., onlangs verklaarde aangaande den omroep in Amerika en de meening van een Amerikaansch journalist over de prestaties der B.B.C. De eerste bevond op zijn rondreis door de V.S., dat de toestand in het omroepwezen er hopeloos was. De laatste, ter bestudeering van den omroep naar Engeland uitgetogen, kwam tot de conclusie, dat de Engelsche omroep beneden elk peil van critiek viel.

Radio-telefonisch verkeer tusschen Engeland en Britsch-Indië.

In den laatsten tijd heeft men proeven genomen aangaande de mogelijkheid van een radio-telefonische verbinding tusschen Londen en Karachi in Britsch Indië. Deze proeven hebben zeer gunstige resultaten opgeleverd. De radioverbinding kwam tot stand tusschen Londen en Kirkee, van waaruit een 3200 km. lange kabel de gesprekken naar Karachi voerde.

Men overweegt momenteel de nieuwe verbinding in den openbaren Engelschen verkeersdienst op te nemen.

Een wereldschokkende uitvinding?

Naar „Mitteilungen" meldt, heeft de radio-expert Nicolas Tesla onlangs verklaard, een apparatuur vervaardigd te hebben, waarmee het mogelijk is electrische energie langs draadloozen weg zonder noemenswaardige verliezen over te brengen. Motoren, lampen etc. kunnen hiermede draadloos van stroom worden voorzien.

Geen katholieke zender in Oostenrijk.

Sedert eenige weken doet het gerucht de ronde, dat in Oostenrijk een zender zou worden opgericht voor katholieke propaganda. Naar „Radio-Welt" meldt, is hiervan in den lande echter niets bekend.

Radio-verbinding Japan-Shanghai.

In de politieke kringen van Japan wordt het openen van een directe radioverbinding tusschen Japan en Shanghai als een gewichtig gebeuren beschouwd. Tot nu toe werden de voorbereidingen strikt geheim gehouden.

Zonnevlekken en Radio-ontvangst.

Amerikaansche astronomen hebben op de zon vlekken waargenomen van meer dan 25000 M². Zij schrijven hier de verschillende abnormale atmospherische toestanden op de aarde aan toe. Bovendien moeten ook vele stoornissen in de radio-ontvangst hieraan geweten worden. Daar de vlekken zich nog steeds uitbreiden, voorspellen zij voor het komende jaar een minder gunstige ontvangst op de korte golven.

Zenderbouw in China.

De Chineesche regeering heeft opdracht gegeven tot het bouwen van verschillende zenders, welke in de nabijheid der hoofdsteden zullen worden opgericht.

Een Zuid-Amerikaansche omroepvereeniging.

Op een onlangs gehouden congres van zenderexploitanten in Argentinië en Uruguay heeft men besloten in Juli a.s. tot stichting over te gaan van een Zuid-Amerikaansche omroepvereeniging, „Union Sudamericana de Radiodifusion" genaamd. Deze vereeniging zal hetzelfde beoogen als de „Union Internationale" te Geneve.

Als eerste punt zal de nieuwe vereeniging de verdeeling der golflengten in het Zuid-Amerikaansche gebied in bestudeering nemen.

De 24-uren klok der B.B.C. Een mislukking.

Naar we vernemen, zal binnenkort de Engelsche omroepmaatschappij B.B.C. de omlangs door haar ingevoerde 24-urenklok ter aanduiding van programmatijden laten varen. Dit vindt zijn reden in het feit, dat het meerendeel der luisteraars zich niet met het nieuwe stelsel vereenigen kan.

Prijzen voor zenderhuur in Amerika!

Onlangs is door de N. B. C., een der grootste omroepvereenigingen van de Vereenigde Staten, een nieuw tarief vastgesteld voor zenderhuur. Het duurste station is New York met 1900 dollar per uur. Daarop volgen Chicago met 460 en Boston met 400 dollar per uur.

Een uitzending over alle stations der N. B. C., in het totaal 20 zenders, kost 5380 dollar. Naar de statistieken uitwijzen, bestrijkt men met de N.B.C.-zenders een gebied met ongeveer 50 millioen luisteraars, beschikkende over 17 millioen ontvangapparaten.

Dat Lastige Nederlandsch!

Eenigen tijd geleden heeft over het station Boedapest een uitzending plaats gehad aan ons land gewijd. Ten gerieve van de Nederlandsche luisteraars had de vrouwelijke omroeper zich voorgenomen alle aankondigingen in het Nederlandsch te vertalen.

Na de overigens zeer interessante uitzending ontving de leiding van het station Boedapest echter een brief uit Amsterdam, waar met enthousiasme over het Nederlandsche programma werd gewaagd, doch tevens de vraag werd gesteld „welke taal het toch wel was, die na de Hongaarsche aankondigingen werd gesproken?"...

Automatische zender in het Poolgebied.

Het Instituut voor Luchtvaart te Leningrad heeft op Franz-Josephsland een zender laten oprichten, waarmede automatisch de voornaamste gegevens aangaande de weersgesteldheid aan in de nabijheid zijnde vliegtuigen worden doorgegeven. De bediening van dezen zender geschiedt door een meteorologisch station, bij de luchthaven van Leningrad opgesteld.

Muziek in de Kazernes.

Naar wij vernemen, werden de Tsjechische soldaten-cantines onlangs met ontvangapparaten uitgerust.

Het muzikale Menu.

Dat men bij een programma-keuze van een „menu" kan spreken, blijkt wel uit wat Sir Hamilton Harty, een bekend Engelsch dirigent, bij zijn aankomst te Melbourne in Australië verklaarde. Hij zeide: „Een muziekuitvoering is zooiets als een diner. Het moet aanvangen met iets opwekkends en een stevigen schotel.

Daarna kan men met de lekkernijen beginnen en eindigen met punch, koffie of likeur".

De Duitsche uitzendingen in het aanstaande winterseizoen.

De grootsche muzikale uitzendingen, welke de Duitsche zenders de Europeesche luisteraars o. m. door den Beethoven-cyclus in het voorjaar en de Wagner - uitvoeringen uit Bayreuth in de laatste weken hebben geboden, zullen in het aanstaande winterseizoen door een concertenreeks van Duitsche componisten worden voortgezet. Aan de veertien uitvoeringen zullen o.a. beroemde pianisten als Peinbaur, Backhaus en de zangers Sigrid Onégen en Marcel Wittrisch medewerken. Hierbij zullen werken van Beethoven, Brahms, Schumann en Haydn worden ten gehoore gebracht. De uitzendingen zullen plaats hebben op de Zaterdagavonden van 21 October 1934 tot 3 Februari 1935.

Eiffeltoren-zender nog eenige maanden op de lange golf.

Naar wij vernemen, zal de Eiffeltoren-zender, welke volgens het plan van Luzern op een golflengte van 206 m. moet uitzenden, nog eenige maanden op de lange golf blijven. Aanvankelijk zou de zender in Juli naar het kortegolfgebied zijn overgegaan. De verbouwing, tevens een moderniseering van de installatie, voor deze golflengte is echter nog niet voltooid. Na 19.50 uur (A.T.) zal nu met halve energie worden gezonden.

Verbouwing van den zender van Breslau.

Den 10den Augustus j.l. heeft men een aanvang gemaakt met de verbouwing van Breslau, die over zes weken met 100 Kw. zendenergie in bedrijf zal komen. Het programma van Breslau zal gedurende de werkzaamheden door een hulpzender met een vermogen van 17 Kw worden verzorgd.

Radio-Rennes.

De nieuwe zender Rennes met een vermogen van 40 Kw zal 15 October a.s. officieel in bedrijf worden genomen. Deze nieuwe zender zal, zoolang de Fransche krachtzender nog niet is gebouwd, als streekzender voor West-Frankrijk dienen. De groote Fransche krachtzender zal eerst over twee jaar voltooid zijn.

Radio in het Tsjechische Cafe.

In Tsjechoslowakije is een bepaling gemaakt, waarbij verboden wordt in openbare localiteiten andere radio-programma's ten gehoore te brengen dan die van den inlandschen omroep.

Omroep en taalverzorging.

Een interessant beswijs van den verstrekkenden invloed van den Radioomroep vinden we in wat „Mitteilungen" schrijft: „Het is een bekend feit, dat men in bepaalde kringen van luisteraars de Duitsche omroep-taal als de Duitsche „Hochsprache" beschouwt en men haar daar dus als voorbeeld neemt. De Duitsche omroep dient echter niet alleen de taalverzorging binnen de Duitsche grenzen. Daarbuiten hoort en spreekt de Duitscher in het buitenland zijn moedertaal ook zoowel als zij hem door de radio wordt toegezonden. En bovendien neemt ook de buitenlander bij zijn Duitsche taalstudies het Duitsch van den omroep tot algemeen richtsnoer.

Kalunborg op Rantsoen.

Het Deensche station Kalunborg heeft zich in den loop van de vorige maand eenige tijd verplicht gezien zijn energie te verlagen. De reden hiervan was, dat door de aanhoudende droogte de uitsluitend met waterkracht gedreven centrale te Malmö, waarvan het station den stroom betrekt, slechts een gedeelte van de benoodigde energie leveren kon.

Tweestemmige Berichtgeving.

In den Duitschen omroep wordt veel werk gemaakt van de berichtgeving. Daar men niet blind was voor het gevaar eentonig te worden, is men er toe overgegaan de berichten door twee personen te laten doorgeven, welke om beurten hun stem doen hooren.

Radio-Scherts.

Het dweperige jonge vrouwtje bij den luidspreker: „Ik kan van die muziek maar niet genoeg krijgen.

De hongerige echtgenoot aan de gedekte tafel: „Ik ook niet!"